

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi arvonlisäverolain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että arvonlisäverolakiin tehtäisiin toisiin Euroopan unionin jäsenvaltioihin sijoittautuneiden elinkeinonharjoittajien Suomessa tekemiin hankintoihin sisältyvien arvonlisäverojen palautuksia koskevasta Euroopan yhteisön direktiivistä johtuvat muutokset. Direktiivillä on luotu sähköinen yhden yhteispisteen järjestelmä nykyisen palautusmenettelyn nopeuttamiseksi ja yksinkertaistamiseksi.

Yhteisön alueelle sijoittautumattomille verovelvollisille suoritettavien arvonlisäverojen palautusmenettelyä koskevaa direktiiviä ei ole muutettu. Suomessa on sovellettu samaa palautusmenettelyä kaikkiin verovelvollisiin sijoittautumispaikasta riippumatta. Uusi sähköinen yhden yhteispisteen palautusjärjestelmä ei koskisi yhteisön ulkopuolelle sijoittautuneita yrityksiä, mutta niille maksettavien palautusten menettelyä koskevia arvon-

lisäverolain säännöksiä muutettaisiin muutoin tarpeellisilta osin vastaamaan ehdotettuja yhteisön alueelle sijoittautuneiden yritysten palautusmenettelyä koskevia säännöksiä.

Samalla tehtäisiin pieniä tarkistuksia arvonlisäverolain ulkomaalaisten yritysten veronpalautusoikeutta koskeviin säännöksiin.

Arvonlisäverolakia ehdotetaan lisäksi muutettavaksi siten, että ammattimaiseen kansainväliseen liikenteeseen käytettäviin ilmaaluksiin liittyvien tavaroiden ja palvelujen myynnin verottomuuden edellytyksiä tarkistettaisiin vastaamaan paremmin arvonlisäverodirektiivin säännöksiä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Esitys liittyy valtion vuoden 2010 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYS.....	2
YLEISPERUSTELUT.....	3
1 JOHDANTO.....	3
2 NYKYTILA.....	4
2.1 EY-lainsäädäntö.....	4
2.2 Suomen lainsäädäntö.....	6
3 ESITYKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET EHDOTUKSET.....	7
3.1 Ulkomaalaisten veronpalautusjärjestelmä.....	7
3.2 Muut muutokset.....	9
4 ESITYKSEN VAIKUTUKSET.....	9
4.1 Ulkomaalaisten veronpalautusjärjestelmä.....	9
4.2 Muut muutokset.....	10
5 ASIAN VALMISTELU.....	10
6 RIIPPUUUUS KANSAINVÄLISISTÄ SOPIMUKSISTA JA VELVOITTEISTA.....	10
7 RIIPPUUUUS MUISTA ESITYKSISTÄ.....	10
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.....	10
1 LAKIEHDOTUKSEN PERUSTELUT.....	10
9 luku. Tavaran maahantuonti	11
12 luku Veron palauttaminen muille kuin verovelvollisille	11
15 luku Veron palauttaminen eräille ulkomaisille elinkeinonharjoittajille ..	15
15 a luku. Toisiin jäsenvaltioihin tehtävät palautushakemukset	20
16 luku. Veroviranomaiset.....	21
2 TARKEMMAT SÄÄNNÖKSET JA MÄÄRÄYKSET.....	21
3 VOIMAANTULO.....	22
LAKIEHDOTUS.....	22
arvonlisäverolain muuttamisesta.....	22
LIITE.....	28
RINNAKKAISTEKSTI.....	28
arvonlisäverolain muuttamisesta.....	28

YLEISPERUSTELUT

1 Johdanto

Euroopan yhteisössä sovellettavassa arvonlisäverojärjestelmässä verovelvollisen verolista toimintaansa varten tekemiin tuotantopanoshankintoihin sisältyvät arvonlisäverot ovat lähtökohtaisesti vähennyksellisiä siitä riippumatta, missä jäsenvaltiossa hankinnat on tehty. Silloin kun hankinnat on tehty sellaisessa jäsenvaltiossa, jossa yritys ei harjoita liiketoimintaa, vähennysoikeus on toteutettu palautusmenettelyn avulla. Toisiin jäsenvaltioihin sijoittautuneille arvonlisäverovelvollisille suoritettavista hankintoihin sisältyvien arvonlisäverojen palautuksista on säädetty jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta — maan alueelle sijoittautumattomille verovelvollisille suoritettavaa arvonlisäveron palautusta koskevat yksityiskohtaiset säännöt 6 päivänä joulukuuta 1979 annetussa kahdeksannessa neuvoston direktiivissä 79/1072/ETY, jäljempänä *kahdeksas arvonlisäverodirektiivi*.

Arvonlisäverovelvollisten velvoitteiden yksinkertaistaminen on komission arvonlisäverostrategian mukaan yksi keskeisimmistä kehittämiskohteista. Komission mukaan nykyinen kahdeksannen arvonlisäverodirektiivin mukainen arvonlisäveronpalautusjärjestelmä on niin hankala, että arviolta 53,5 prosenttia suurista yrityksistä on näiden ongelmien vuoksi jättänyt jossain vaiheessa hakematta palautuksia, joihin niillä olisi ollut oikeus.

Komissio antoi vuonna 1998 direktiiviehdotuksen (KOM(1998)377), jonka tarkoituksena oli muun muassa korvata kahdeksannen arvonlisäverodirektiivin mukainen palautusmenettely verovelvollisen omassa kotimaassa suoritettavasta verosta tehtävällä, tämän jäsenvaltion lainsäädännön mukaisella vähennyksellä. Neuvosto ei päässyt tästä ehdotuksesta yksimielisyyteen, ja komissio poisti ehdotuksen.

Komissio antoi 29 päivänä lokakuuta 2004 kolme säädösehdotusta (KOM(2004) 728 lopullinen) yksinkertaistamistoimenpiteistä, joiden päätarkoituksena oli tehdä arvonlisäverosäännösten noudattaminen helpommaksi verovelvollisille, jotka eivät ole sijoittautuneet jäsenvaltioon, jossa heillä on toi-

mintaa tai jossa he tekevät hankintoja. Yksi näistä koski kahdeksannen arvonlisäverodirektiivin korvaamista uudella direktiivillä, jolla luotaisiin sähköinen yhden yhteyspisteen järjestelmä nykyisen palautusmenettelyn yksinkertaistamiseksi.

Samalla annettiin ehdotus neuvoston asetukseksi asetuksen (EY) N:o 1798/2003 muuttamisesta muun muassa siltä osin, kuin se koskee hallinnollisten yhteistyöjärjestelyiden käyttöönottoa arvonlisäveron palautusmenettelyn yhteydessä. Palautuksia koskevaa yhden yhteyspisteen järjestelmää varten oli tarpeen luoda verohallintojen välinen sähköinen tiedonvaihtojärjestelmä.

Neuvosto hyväksyi 12 päivänä helmikuuta 2008 palautusmenettelyä direktiivin; neuvoston direktiivi 2008/9/EY yksityiskohtaisista säännöistä direktiivissä 2006/112/EY säädetyn arvonlisäveron palauttamiseksi palautusjäsenvaltioon sijoittautumattomille mutta toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneille verovelvollisille, jäljempänä *palautusmenettelydirektiivi*. Samana päivänä hyväksyttiin neuvoston asetus (EY) N:o 143/2008 asetuksen (EY) N:o 1798/2003 muuttamisesta palvelujen suorituspaikkaan, erityisjärjestelmiin ja arvonlisäveron palautusmenettelyyn liittyviä sääntöjä koskevan hallinnollisen yhteistyön käyttöönoton ja tiedonvaihdon osalta, jäljempänä *hallinnollista yhteistyötä koskevan asetuksen muutosasetus*.

Yhteisön alueelle sijoittautumattomille verovelvollisille suoritettavista hankintoihin sisältyvien arvonlisäverojen palautuksista säädetään jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta annetussa kolmannessatoista neuvoston direktiivissä 86/560/ETY — yhteisön alueelle sijoittautumattomille verovelvollisille suoritettavaa arvonlisäveron palautusta koskevat yksityiskohtaiset säännöt, jäljempänä *kolmastoista arvonlisäverodirektiivi*. EU:ssa hyväksytty uudistus ei koske tätä direktiiviä.

Kahdeksas arvonlisäverodirektiivi ja kolmastoista arvonlisäverodirektiivi on annettu täydentämään jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta — yhteinen arvonlisäverojärjestelmä: yhdenmukainen määräytymisperuste — annetun kuu-

dennen arvonlisäverodirektiivin 77/388/ETY (jäljempänä *kuudes arvonlisäverodirektiivi*) perussäännöksiä ulkomaalaisille suorittavista veronpalautuksista. Kuudes arvonlisäverodirektiivi on sittemmin korvattu sitä sisällöllisesti vastaavalla yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä annetulla direktiivillä 2006/112/ETY, jäljempänä *arvonlisäverodirektiivi*. Palautusmenettelydirektiivin säätämiseen liittyen myös näitä arvonlisäverodirektiivin perussäännöksiä muutettiin lähinnä teknisluonteisesti arvonlisäverodirektiivin muuttamisesta palvelujen suorituspaikan osalta annetulla direktiivillä 2008/8/ETY, jäljempänä *suorituspaikkadirektiivi*.

Palautusmenettelydirektiivin toimeenpano edellyttää Suomen arvonlisäverolainsäädännön muuttamista. Samalla on aiheellista tarkistaa myös muilta osin ulkomaalaisille maksettavia arvonlisäveron palautuksia koskevia säännöksiä.

2 Nykytila

2.1 EY-lainsäädäntö

Arvonlisäverodirektiivin 168 artiklan mukaan verovelvollisella on oikeus vähentää jäsenvaltiossa suoritetuista liiketoimista maksettavasta verosta näissä liiketoimissa käytävistä tavaroista ja palveluista niiden oston, yhteisöhankinnan tai maahantuonnin yhteydessä maksetut verot. Lisäksi direktiivin 169 artiklan mukaan vähennys koskee tiettyjä verottomia liiketoimia varten hankittuja hyödykkeitä. Tällaisia liiketoimia ovat ensinnäkin ostojäsenvaltion ulkopuolella suoritettavat liiketoimet, jos ne olisivat oikeuttaneet vähennykseen, jos ne olisi suoritettu jäsenvaltiossa. Lisäksi vähennysoikeus koskee direktiivissä lueteltuja, yhteisömyyntiin, maahantuontiin ja vientiin liittyviä nollaverokannan alaisia liiketoimia sekä yhteisön ulkopuolelle myytäviä rahoituspalveluja varten hankittuja hyödykkeitä. Vähennys saadaan siltä osin kuin hankittuja hyödykkeitä käytetään vähennykseen oikeuttaviin liiketoimiin.

Arvonlisäverodirektiivin 170 artiklan mukaan verovelvollisella, joka ei ole sijoittautunut siihen jäsenvaltioon, jossa verovelvollinen ostaa tavaroita ja palveluja tai tuo maahan arvonlisäveron alaisia tavaroita, on oikeus

saada kyseinen arvonlisävero palautuksena, jos tavaroita ja palveluja käytetään edellä selostetussa 169 artiklassa tarkoitettuihin liiketoimiin tai sellaisiin liiketoimiin, joista yksinomaan ostaja on veronmaksuvelvollinen. Silloin kun verovelvollinen on sijoittautunut toiseen jäsenvaltioon, palautus suoritetaan 171 artiklan mukaan noudattaen kahdeksannessa arvonlisäverodirektiivissä säädettyjä soveltamista koskevia yksityiskohtaisia sääntöjä. Yhteisön alueelle sijoittautumattomille verovelvollisille palautus suoritetaan kolmannentoista arvonlisäverodirektiivin mukaisesti.

Arvonlisäverodirektiivin mukaan verovelvollisia on pidettävä kahdeksatta ja kolmattaosta arvonlisäverodirektiiviä sovellettaessa jäsenvaltion tai yhteisön alueelle sijoittautumattomina verovelvollisina myös silloin, kun he tekevät hankintajäsenvaltiossa ainoastaan liiketoimia, joista näiden vastaanottaja on veronmaksuvelvollinen.

Palautusdirektiivejä ei arvonlisäverodirektiivin mukaan sovelleta tavaroiden luovutuksiin, jotka on yhteisömyyntiä koskevan 138 artiklan mukaisesti vapautettu tai voitaisiin vapauttaa verosta, jos hankkija tai joku muu tämän puolesta lähettää tai kuljettaa näin luovutetut tavarat. Vaikka siis toiseen jäsenvaltioon myydystä tavarasta, jonka ostaja on kuljettanut toiseen jäsenvaltioon, olisi suoritettu veroa, tätä veroa ei makseta palautuksena ostajalle, jos myynti olisi voitu lain mukaan käsitellä verottomana yhteisömyyntinä. Tämän tarkoituksena on varmistaa, ettei arvonlisäveroa haeta takaisin kahdesti: ensin yhteisömyyjä muutoksenhaun kautta ja sitten ostaja palautushakemuksella.

Kahdeksannen arvonlisäverodirektiivin 2 artiklan mukaan kunkin jäsenvaltion on palautettava direktiivissä säädetyin edellytyksin jokaiselle maan alueelle sijoittautumattomalle, mutta toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneelle verovelvolliselle verovelvollisen maan alueella tekemiin hankintoihin sisältyvä tai maahantuonneista suoritettu arvonlisävero, jos tavaroita tai palveluja käytetään arvonlisäverodirektiivin 169 artiklan a ja b alakohdassa tarkoitettuihin liiketoimiin tai sellaisiin liiketoimiin, joista palvelun vastaanottaja on yksinomaan veronmaksuvelvollinen.

Kahdeksannen arvonlisäverodirektiivin mukaan oikeus veronpalautukseen määräytyy arvonlisäverodirektiivin 167—173 ja 176—177 artiklan mukaisesti sellaisena, kuin sitä sovelletaan palautuksen suorittavassa jäsenvaltiossa. Vähennysoikeuden edellytykset määräytyvät siis sen jäsenvaltion lainsäädännön perusteella, jossa hyödykkeet on hankittu. Euroopan yhteisöjen tuomioistuin on ratkaisuisaan C-302/93 ja C-136/99 tulkinnut kahdeksatta arvonlisäverodirektiiviä siten, että elinkeinonharjoittaja voi saada palautusta vain siltä osin, kuin hän on hankkinut hyödykkeet sijoittautumisjäsenvaltiossa harjoittamaansa verollista toimintaa varten. Tuomioistuimen mukaan vähennykseen oikeuttavia liiketoimia arvioidaan siis sekä sijoittautumisjäsenvaltion että hankintajäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti. Vähennysoikeuden rajoitukset määräytyvät ainoastaan palautusjäsenvaltion lain perusteella.

Maan alueelle sijoittautumattomalla verovelvollisella tarkoitetaan taloudellista toimintaa harjoittavaa verovelvollista, jolla palautushakemuksen kattamana aikana ei ole ollut kyseisessä maassa taloudellisen toimintansa kotipaikkaa tai kiinteää toimipaikkaa, josta liiketoimet suoritetaan, taikka omaa kotipaikkaa tai asuinpaikkaa. Lisäedellytyksenä on se, ettei verovelvollinen ole samana ajanjaksona suorittanut yhtään kyseisessä maassa suoritetuksi katsottavaa tavaroiden luovutusta tai palvelujen suoritusta, lukuun ottamatta tiettyjä nollaverokannan alaisia kuljetussuorituksia ja niihin liittyviä palvelujen suorituksia sekä sellaisia palvelujen suorituksia, joista palvelun vastaanottaja on yksinomaan veronmaksuvelvollinen.

Kahdeksannen arvonlisäverodirektiivin mukaan verovelvollisen on palautuksen saadakseen tehtävä direktiivin liitteessä esitetyn mallin mukainen hakemus palautusjäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle ja liitettävä siihen alkuperäiset laskut tai tuontiasiakirjat. Hakijan on osoitettava sijoittautumisvaltionsa antamalla todistuksella olevansa arvonlisäverovelvollinen kyseisessä jäsenvaltiossa. Hakijan on lisäksi kirjallisesti vakuutettava, ettei hän ole suorittanut muita kuin edellä mainittuja liiketoimia palautusvaltiossa hakemusjakson aikana ja sitouduttava palauttamaan kaikki aiheettomasti maksetut ra-

hamäärät. Jäsenvaltiot eivät saa määrätä hakijoille näiden lisäksi muita velvoitteita kuin velvoitteen antaa tietyissä tapauksissa palautushakemuksen ratkaisemiseksi tarvittavia tietoja.

Direktiivissä säädetään lisäksi muun muassa siitä, mihin ajanjaksoon hakemus on kohdistettava, hakemuksen tekoajasta ja maksettavan palautuksen vähimmäismäärästä.

Palautusviranomaisen on varustettava jokainen lasku tai tuontiasiakirja leimallaan, jotta niitä ei voida käyttää uudestaan toisessa hakemuksessa, ja palautettava ne kuukauden kuluessa. Palautushakemuksia koskevat päätökset on ilmoitettava kuuden kuukauden kuluessa hakemuspäivästä. Palautus on maksettava tässä määräajassa hakijan pyynnöstä joko palautuksen suorittavassa jäsenvaltiossa tai hakijan sijoittautumisjäsenvaltiossa.

Jos palautus on saatu vilpillisesti tai muutoin säännösten vastaisesti, palautusviranomaisen on välittömästi perittävä takaisin aiheettomasti maksetut palautukset sekä mahdolliset sakot palautusvaltion lainsäädäntöä noudattaen.

Kolmannentoista arvonlisäverodirektiivin mukaan kunkin jäsenvaltion on direktiivissä säädetyin edellytyksin palautettava yhteisön alueelle sijoittautumattomalle verovelvolliselle verovelvollisen maan alueella tekemiin hankintoihin sisältyvä tai maahantuonneista suoritettu arvonlisävero, jos tavaroita tai palveluja käytetään arvonlisäverodirektiivin 169 artiklan a ja b alakohdassa tarkoitettuihin liiketoimiin tai sellaisiin liiketoimiin, joista palvelun vastaanottaja on yksinomaan veronmaksuvelvollinen.

Jäsenvaltiot voivat asettaa palautuksen edellytykseksi kolmansien valtioiden myöntämät vastaavat liikevaihtoveroihin liittyvät etuudet.

Kolmattatoista arvonlisäverodirektiiviä sovellettaessa oikeus veronpalautukseen määräytyy arvonlisäverodirektiivin 167—173 ja 176—177 artiklan mukaisesti sellaisena, kuin sitä sovelletaan palautuksen suorittavassa jäsenvaltiossa. Jäsenvaltiot voivat kuitenkin säätää tiettyjen kustannusten jättämisestä soveltamisen ulkopuolelle tai lisäedellytysten asettamisesta.

Palautusta ei saa myöntää edellytyksin, jotka ovat edullisempia kuin ne, joita sovelletaan yhteisön verovelvollisiin.

Palautus on myönnettävä verovelvollisen hakemuksesta. Jäsenvaltioiden on vahvistettava hakemusta koskevat yksityiskohtaiset säännöt, kuten palautusjakson pituus ja haettavan palautuksen vähimmäismäärä. Jäsenvaltioiden on myös säädettävä hakijoille hakemuksen aiheellisuuden arvioimiseksi sekä petosten ehkäisemiseksi tarvittavat velvoitteet, erityisesti velvoite todistaa, että hakija harjoittaa taloudellista toimintaa. Hakijan on vakuutettava, ettei hän ole hakemusjaksona suorittanut palautusvaltiossa liiketoimia, jotka eivät täytä palautuksen edellytyksiä.

2.2 Suomen lainsäädäntö

Verovelvollinen saa vähentää Suomessa harjoittamaansa verollista liiketoimintaa varten tekemiinsä hankintoihin sisältyvän veron suorittavasta verosta arvonlisäverolain (1501/1993) 102 §:ään sisältyvän vähennysoikeuden perussäännöksen perusteella.

Myös Suomessa harjoitettua verotonta ulkomaankauppaa ja tietynlaisia muita verottomia myyntejä varten tehtyihin hankintoihin sisältyvät verot voidaan vähentää. Tästä niin kutsuttua nollaverokannan alaista myyntiä koskevasta veron palautusoikeudesta säädetään arvonlisäverolain 131 §:ssä. Nämä palautettavat verot ilmoitetaan normaalin verotusmenettelyn mukaisesti veroilmoituksessa. Lain 131 §:ssä säädetty palautusoikeus koskee periaatteessa myös Suomessa verollista tai nollaverokannanalaista toimintaa harjoittavan yrityksen ulkomailla suorittamia myyntejä varten tehtyjä hankintoja, jos myynnit olisivat aiheuttaneet verovelvollisuuden tai oikeuttaneet 131 §:n mukaiseen palautukseen, jos toimintaa olisi harjoitettu Suomessa.

Arvonlisäverolain 132 §:n mukaan ulkomaalaisella ei ole oikeutta saada 131 §:ssä tarkoitettua palautusta, jos hän on 122 §:n mukaan oikeutettu palautukseen. Säännös on tarpeen kaksinkertaisen palautusoikeuden estämiseksi ulkomailla harjoitettua toimintaa varten tehtyjen hankintojen osalta.

Ulkomaaisen elinkeinonharjoittajan, joka ei ole Suomessa harjoittamastaan myynnistä ve-

rovelvollinen, veron palautusoikeudesta säädetään arvonlisäverolain 122 §:ssä ja sitä täydentävissä 123, 125 ja 126 §:ssä. Palautusmenettelystä säädetään 15 luvussa. Palautusoikeutta ja -menettelyä koskevat säännökset on laadittu vastaamaan kuudennen arvonlisäverodirektiivin (nykyisin arvonlisäverodirektiivin) sekä kahdeksannen ja kolmannentoista arvonlisäverodirektiivin säännöksiä.

Samat arvonlisäverolain säännökset koskevat sekä toisiin jäsenvaltioihin sijoittautuneita että yhteisön alueen ulkopuolelle sijoittautuneita yrityksiä. Jälkimmäisten yritysten osalta ei siis ole säädetty erityisedellytyksiä, eikä niiden palautusoikeutta ole sidottu siihen, että yritysten sijoittautumisvaltiossa on käytössä vastaavanlainen palautusjärjestelmä.

Arvonlisäverolain 122 §:n mukaan ulkomaaisella elinkeinonharjoittajalla, joka ei ole harjoittamastaan myynnistä verovelvollinen ja jolla ei ole Suomessa kiinteää toimipaikkaa, on oikeus saada palautuksena hankintaan sisältyvä arvonlisävero.

Oikeus palautukseen koskee ensinnäkin hankintoja, jotka liittyvät ulkomaalaisen Suomessa harjoittamaan toimintaan, josta ostaja on veronmaksuvelvollinen tai jossa ostajana on Suomen valtio. Toiseksi palautusoikeus on hankinnoista, jotka liittyvät ulkomaalaisen ulkomailla harjoittamaan toimintaan, joka olisi aiheuttanut verovelvollisuuden tai oikeuttanut 131 §:ssä tarkoitettuun palautukseen, jos toimintaa olisi harjoitettu Suomessa. Oikeus palautukseen koskee vain veroa, joka olisi voitu lain 10 luvun säännösten nojalla vähentää, jos ulkomaalainen olisi ollut toiminnastaan verovelvollinen. Palautusoikeus on siis yhtä laaja kuin Suomessa verovelvollisten yritysten vähennysoikeus.

Ulkomaalaisella tarkoitetaan 10 §:n mukaan elinkeinonharjoittajaa, jonka kotipaikka on ulkomailla. Kiinteä toimipaikka on määritelty 11 §:ssä.

Lain 126 §:ssä on asetettu palautettavalle verolle vähimmäismäärä. Jos palautettava määrä jää alle vähimmäismäärän, hakemus hylätään.

Palautusta on 150 §:n mukaan haettava kirjallisesti Uudenmaan verovirastolta. Palautushakemus on tehtävä verohallituksen vahvistamalla lomakkeella suomen tai ruotsin

kielellä. Hakemukseen on liitettävä alkuperäinen lasku tai siihen verrattava myyjän antama asiakirja taikka alkuperäinen tullauspäätös ja siihen liittyvät asiakirjat. Lisäksi liitteenä on oltava hakijan kotimaan veroviranomaisten antama todistus hakijan harjoittaman liiketoiminnan laadusta.

Verohallitus on lain 151 §:ään sisältyvän valtuutuksen nojalla antanut päätöksen ulkomaalaisen elinkeinonharjoittajan arvonlisäveron palautushakemuksessa ilmoitettavista tiedoista ja hakemukseen liitettävistä asiakirjoista (1098/2001).

Palautukselle ei makseta korkoa. Jos veroa on hakijan antamien virheellisten tai puutteellisten tietojen johdosta palautettu liikaa, liikaa palautettu määrä määrätään hakijan maksettavaksi. Liikaa maksettu palautus voidaan periä takaisin korotettuna. Maksuun pantavalle määrälle määrätään veronlisäystä.

3 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

3.1 Ulkomaalaisten veronpalautusjärjestelmä

Esityksen pääasiallisena tarkoituksena on panna täytäntöön palautusmenettelydirektiivi. Täytäntöönpano edellyttää arvonlisäverolainsäädännön muuttamista. Samalla tarkistettaisiin myös muilta osin ulkomaalaisille maksettavia arvonlisäveron palautuksia koskevia arvonlisäverolain säännöksiä.

Palautusmenettelydirektiivin tavoitteena on ennen kaikkea tehdä palautusmenettely yksinkertaisemmaksi ja nopeammaksi yhteisön alueelle sijoittautuneille elinkeinonharjoittajille. Tavoitteena on myös yksinkertaistaa palautushakemusten käsittelyä jäsenvaltioiden verohallintojen kannalta.

Kahdeksannen arvonlisäverodirektiivin mukaisen palautusmenettelyn toimimattomuus on aiheuttanut vuosien ajan huomattavia ongelmia sekä elinkeinonharjoittajille että jäsenvaltioiden hallinnolle. Huomattava osa yrityksistä on palautusmenettelyn hankaluuden vuoksi jättänyt hakematta palautuksia, joihin niillä olisi ollut oikeus.

Palautusmenettelydirektiivillä palautusmenettely muutetaan pääsääntöisesti sähköiseksi. Verovelvollisten ja veroviranomaisten vä-

linen sekä kansallisten veroviranomaisten keskinäinen viestintä tapahtuisi yleensä sähköisesti. Menettelyn muuttaminen sähköiseksi helpottaa sekä hakijan että jäsenvaltioiden työtä.

Menettelyä yksinkertaistaa hakijoiden kannalta myös se, että uudessa järjestelmässä verovelvollinen tekee palautushakemuksen sijoittautumisjäsenvaltionsa verohallinnon ylläpitämän web-portaalin kautta. Verovelvollinen voi siis hakea omasta jäsenvaltiostaan käsin palautuksia samalla kertaa kaikista niistä jäsenvaltiosta, joissa hän on tehnyt hankintoja ja joihin hän ei ole sijoittautunut. Hakemuksen käsittelee ja palautuksen maksaa entiseen tapaan se jäsenvaltio, jossa osto on tehty ja jonne ostoon sisältyvä vero siten on suoritettu.

Sijaintijäsenvaltion sähköinen tietojärjestelmä tarkistaa hakijan verovelvollisuusaseman ja lähettää hakemukset automaattisesti edelleen kullekin palautusjäsenvaltiolle. Sijoittautumisjäsenvaltion tarkastuksella korvataan paperinen todistus, jolla sijoittautumisjäsenvaltio nykyään vahvistaa verovelvollisen aseman.

Hakijan ei enää pääsääntöisesti tarvitse liittää hakemukseen alkuperäisiä laskuja tai maahantuontiasiakirjoja, vaan hakemuksessa tulee vain ilmoittaa olennaiset tiedot näistä asiakirjoista. Palautusjäsenvaltiolla on kuitenkin direktiivin mukaan oikeus vaatia hakijaa toimittamaan sähköisesti palautushakemuksen mukana jäljennös laskusta tai tuontiasiakirjasta, jos veron peruste laskussa tai tuontiasiakirjassa on vähintään 1 000 euroa. Jos lasku koskee polttoainetta, tämä alaraja on 250 euroa tai vastaava määrä kansallisessa valuutassa.

Jotta valvontamahdollisuudet säilytettäisiin arvoltaan suurimpien laskujen osalta nykyisellään, olisi aiheellista ainakin siirtymävaiheessa käyttää hyväksi direktiivin antamaa mahdollisuutta vaatia hakemukseen liitettäväksi sähköinen jäljennös sellaisista laskuista ja tullausasiakirjoista, joiden veron peruste on vähintään 1 000 euroa.

Uudessa direktiivissä asetetaan yksityiskohtaisemmat määräajat palautushakemusta koskevan päätöksen tekemiselle ja palautuksen maksamiselle. Verovelvollisten oikeudellisen aseman parantamiseksi jäsenvaltioille

on asetettu velvollisuus maksaa palautettavalle määrälle korkoa, jos ne eivät noudata asetettuja määräaikoja.

Hakijoiden muutoksenhakuoikeutta on pyritty vahvistamaan. Palautusmenettelydirektiivin 23 artiklan 2 kohta sisältää kahdeksatta arvonlisäverodirektiiviä vastaavan säännöksen siitä, että hakija voi hakea muutosta palautushakemuksen hylkäävään päätökseen palautusjäsenvaltion toimivaltaisilta viranomaisilta samoin muotoa ja määräaikoja koskevin edellytyksin, joita sovelletaan kyseiseen jäsenvaltioon sijoittautuneiden henkilöiden palautushakemuksia koskeviin muutoksenhakuihin. Kohdassa on lisäksi uusi säännös, jonka mukaan jos sitä, että palautushakemusta koskevaa päätöstä ei ole tehty direktiivissä säädetyssä määräajassa, ei katsota palautusjäsenvaltion lainsäädännössä hakemuksen hyväksymiseksi eikä hylkäämiseksi, hakijalla on oltava käytettävissään samat hallinnolliset ja oikeudelliset menettelyt kuin kyseiseen jäsenvaltioon sijoittautuneilla verovelvollisilla samassa tilanteessa. Jos tällaisia menettelyjä ei ole käytettävissä, säännöksen mukaan katsotaan se, että palautushakemusta koskevaa päätöstä ei ole tehty, hakemuksen hylkäämiseksi.

Suomessa ulkomaalaisilla palautuksen hakijoilla on käytettävissään samat hallinnolliset kantelumahdollisuudet kuin Suomeen sijoittautuneilla verovelvollisilla, joten palautuspäätöksen tekemiselle asetettujen määräaikojen ylittämistä ei tulla Suomessa katsomaan hakemuksen hylkäämiseksi.

Lisäksi suorituspaikkadirektiivillä on hieman muutettu arvonlisäverodirektiivin säännöstä siitä, ettei kahdeksatta ja kolmattatoista palautusdirektiiviä sovelleta tilanteissa, jossa ostaja kuljettaa tavarat toiseen jäsenvaltioon ja myynti on vapautettu tai olisi voitu vapauttaa yhteisömyyntinä arvonlisäverosta. Muutetun arvonlisäverodirektiivin säännöksen ja sitä yhteisön alueelle sijoittautuneiden yritysten osalta vastaavan palautusmenettelydirektiivissä säännöksen mukaan asianomaista palautusdirektiiviä ei sovelleta laskutettuihin arvonlisäveron määriin sellaisten tavaroiden luovutusten osalta, joiden myynti on vapautettu tai voidaan vapauttaa verosta yhteisömyyntiä tai sellaista vientimyyntiä, jossa kuljetuksen järjestää ostaja, koskevien säännös-

ten nojalla. Lisäksi direktiiveissä todetaan, ettei palautusdirektiivejä sovelleta arvonlisäveron määriin, jotka on palautusjäsenvaltion lainsäädännön mukaan laskutettu virheellisesti.

Suomen arvonlisäverolakiin ei sisälly edellä mainittua säännöstä vastaavaa erityissäännöstä, koska Suomen lain mukaan on selvää, ettei veron palautusoikeutta ole tilanteessa, jossa lain mukaan veroton myynti on virheellisesti käsitelty ja laskutettu verollisena. Myöskään uudet säännökset eivät antaisi aiheutta erityissäännökselle ottamiselle arvonlisäverolakiin.

Suomessa on sovellettu samaa palautusmenettelyä kaikkiin verovelvollisiin sijoittautumispaikasta riippumatta. Koska palautusdirektiivin mukainen uusi sähköinen yhden yhteispisteen järjestelmä koskee vain yhteisön alueelle sijoittautuneita yrityksiä, lakiin joudutaan ottamaan erilliset palautusmenettelysäännökset yhteisön alueelle sijoittautuneita yrityksiä varten. Nykyinen paperipohjainen palautusjärjestelmä koskisi vain elinkeinonharjoittajia, jotka eivät ole sijoittautuneet yhteisön alueelle. Tätäkin järjestelmää koskevia säännöksiä olisi kuitenkin hallinnollisista syistä aiheellista muuttaa tarvittavilta osin vastaamaan yhteisön alueelle sijoittautuneiden yritysten palautusmenettelyä koskevia säännösehdotuksia.

Ahvenanmaan maakunta jää Suomen liittymisestä Euroopan unioniin tehdyn sopimuksen (SopS 102/1994) liitteenä olevan pöytäkirjan n:o 2 mukaan Euroopan yhteisön arvonlisäverosäännösten soveltamisalan ulkopuolelle. Tämän johdosta Ahvenanmaata pidetään arvonlisäverodirektiivin mukaan arvonlisäverotuksessa kolmantena alueena, joka rinnastetaan kolmansiin maihin eli yhteisön ulkopuolisiin maihin. Sellaisiin ahvenanmaalaisiin arvonlisäverovelvollisiin, jotka eivät ole sijoittautuneet muun Suomen alueelle, ei nykyisin sovelleta kahdeksatta vaan kolmattatoista arvonlisäverodirektiiviä. Vastaavasti uutta palautusmenettelydirektiiviäkään ei sovelleta tällaisiin Ahvenanmaalle sijoittautuneisiin yrityksiin. Ahvenanmaalaiset yritykset tulevat siis jatkossakin hakemaan palautuksia toisista jäsenvaltioista nykyistä paperipohjaista hakemusmenettelyä soveltaen.

Periaatteessa uusi palautusmenettelydirektiivin mukainen sähköinen yhden yhteyspisteen palautusmenettely koskee vain EU:n arvonlisäveroalueella tehtyjä hankintoja. Toisiin jäsenvaltioihin sijoittautuneiden yritysten olisi siis tehtävä palautushakemukset Suomelle Ahvenanmaalla tekemiensä hankintojen osalta käyttäen nykyistä vastaavaa paperipohjaista menettelyä. Koska Ahvenanmaalla kuitenkin Suomen lainsäädännön mukaan sovelletaan lähtökohtaisesti samoja arvonlisäverosäännöksiä kuin muuallakin Suomessa, ehdotetaan uutta sähköistä palautusjärjestelmää ainakin toistaiseksi sovellettavaksi myös Ahvenanmaalla tehtyihin hankintoihin ja siellä tehtyihin maahantuonteihin. Tämä olisi perusteltua myös direktiivin tavoitteena olevan palautusmenettelyn yksinkertaistamisen kannalta. Hakijoiden sijoittautumisjäsenvaltioilla ei kuitenkaan ole direktiivin mukaan velvollisuutta vastaanottaa tai toimittaa edelleen tällaisia hakemuksia, joten ehdotuksen käytännön toimivuus ei ole varmaa.

Asiasta ei tarvittaisi erityissäännöstä lakiin, koska arvonlisäverolain 1 a §:n 1 momentin mukaan Suomella tarkoitetaan tässä laissa Euroopan yhteisöjen lainsäädännön mukaista aluetta ja Ahvenanmaan maakuntaa, eikä Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annettu laki (1266/1996) sisällä tältä osin poikkeusta.

Hallinnollista yhteistyötä koskevan asetuksen muutosasetuksella asetukseen on lisätty uusi luku, jonka säännökset liittyvät uuden sähköisen yhden yhteyspisteen palautusjärjestelmän edellyttämään jäsenvaltioiden väliseen sähköiseen tietojen vaihtoon. Tietojenvaihdossa on tarkoitus hyödyntää nykyistä jäsenvaltioiden välistä tietojenvaihtojärjestelmää. Komissio vastaa uuden yhden yhteyspisteen järjestelmän edellyttämistä muutoksista tähän tietojenvaihtojärjestelmään.

Kunkin jäsenvaltion on rakennettava oma uuden sähköisen yhden yhteyspisteen järjestelmän edellyttämä sähköinen portaalinsa ja siihen liittyvä tietojärjestelmänsä.

3.2 Muut muutokset

Arvonlisäverolakia ehdotetaan lisäksi muutettavaksi siten, että ammattimaiseen kan-

sainväliseen liikenteeseen käytettäviin ilma-alkuun liittyvien tavaroiden ja palvelujen myynnin verottomuuden edellytyksiä tarkistettaisiin vastaamaan paremmin arvonlisäverodirektiivin säännöksiä.

Lisäksi maahantuonnin verottomuuksia koskevan 94 §:n 12 ja 14—17 kohtiin tehtäisiin viittaustarkistuksia.

4 Esityksen vaikutukset

4.1 Ulkomaalaisten veronpalautusjärjestelmä

Koska ehdotetut muutokset koskevat lähinnä palautusmenettelyä, ei niillä ole välitöntä vaikutusta verotuottoon. Lakiehdotuksen 123 §:n säännös hakijan sijoittautumisjäsenvaltiossa harjoittaman toiminnan vaikutuksesta palautusoikeuteen on omiaan vähäisessä määrin lisäämään verotuottoa. Sama vaikutus on maksettavan palautuksen minimimäärän kaksinkertaistamista koskevalla ehdotuksella.

Sähköisen yhden yhteyspisteen palautusjärjestelmän käyttöönotto yksinkertaistaa palautusmenettelyä ja alentaa siten palautuksia hakevien yhteisön alueelle sijoittautuneiden verovelvollisten hallinnollisia kustannuksia.

Yksinkertaistettu palautusmenettely on omiaan saamaan suomalaiset yritykset hakemaan nykyistä enemmän hankintoihinsa sisältyviä arvonlisäveroja palautettaviksi toisista jäsenvaltiosta, joten uudistus parantaisi tältäkin osin niiden rahoitusasemaa.

Vastaavasti muihin jäsenvaltioihin sijoittautuneiden yritysten Suomessa tekemiä hankintoja koskevien palautushakemusten määrän arvioidaan jonkin verran lisääntyvän, mikä pienentäisi vähäisessä määrin verotuottoa. Vuonna 2008 toisiin jäsenvaltioihin sijoittautuneet yritykset tekivät Suomeen 3780 hakemusta ja niille maksettiin palautuksia yhteensä 23 798 620 euroa. Hakemusten arvioidaan lisääntyvät noin kymmenellä prosentilla. Hakemusten määrän kasvun arvioidaan kohdistuvan etenkin vähäarvoisimpiin hankintoihin, joten maksettujen palautusten arvon arvioidaan kasvavan vähemmän kuin kymmenen prosenttia.

EU:n alueelle sijoittautuneiden yritysten arvonlisäveropalautuksia koskevan sähköisen

yhden yhteyspisteen järjestelmän perustaminen aiheuttaa Suomen verohallinnolle kertamenona arviolta 2 260 000 euron suuruisen kustannuksen, joka kohdistuu vuosille 2008—2010. Järjestelmän vuosittaisten käyttö- ja ylläpitokustannusten on arvioitu olevan vuodesta 2010 lähtien hieman suuremmat kuin nykyisiin yhteisön alueelle sijoittautuneiden yritysten Suomeen tekemien palautushakemusten ja suomalaisten yritysten yhteisön alueelle tekemiä hakemuksia varten annettavien verovelvollisuustodistusten vuosittaiset käsittelykustannukset.

4.2 Muut muutokset

Ammattimaiseen kansainväliseen liikenteeseen käytettäviin ilma-aluksiin liittyvien tavaroiden ja palvelujen myynnin verottomuuden edellytyksiin ehdotetut muutokset eivät vaikuttaisi verotuottoon, koska kyseessä olevista myynneistä suoritettavasta arvonlisäverosta olisi joka tapauksessa lain mukainen vähennysoikeus.

Nykyisen lentokohtaisen verottomuuden edellytyksen muuttaminen yhtiökohtaiseksi on omiaan helpottamaan verottomuuden soveltamista käytännössä.

5 Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu valtiovarainministeriössä. Esityksestä on kuultu Verohallintoa, Ahvenanmaan maakunnan hallitusta ja keskeisiä elinkeinoelämän etujärjestöjä sekä kansainväliseen lentoliikenteeseen liittyviä myyntejä koskevan ehdotuksen osalta liikenne- ja viestintäministeriötä.

6 Riippuvuus kansainvälisistä sopimuksista ja velvoitteista

Ehdotetut muutokset perustuvat suurimaksi osaksi Euroopan yhteisöjen palautusmenettelydirektiiviin, jolla on korvattu kahdeksas arvonlisäverodirektiivi. Jäsenvaltioiden on saatettava direktiivin noudattamisen edellyttämä lainsäädäntö voimaan 1 päivästä tammikuuta 2010. Osa muista muutoksista perustuu arvonlisäverodirektiivin säännöksiin.

7 Riippuvuus muista esityksistä

Esitys liittyy valtion vuoden 2010 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotuksen perustelut

70 §. Voimassa olevan arvonlisäverolain 70 §:ssä säädetään kansainväliseen kauppaan liittyvistä tavaroiden myynnin verottomuksista. Pykälän 1 momentin 6 kohdan mukaan veroa ei suoriteta ilma-aluksen, sen varaosan tai varusteen myynnistä sellaisen elinkeinonharjoittajan käyttöön, joka maksua vastaan harjoittaa pääasiallisesti kansainvälistä lentoliikennettä. Momentin 7 kohdan mukaan verotonta on tavarain myynti ammattimaisessa kansainvälisessä liikenteessä olevan vesi- tai ilma-aluksen varustamiseksi tai tällaisella aluksella tapahtuvaa myyntiä varten sekä tällaisella aluksella tapahtuva myynti ulkomaille matkustaville, jollei 2 momentissa toisin säädetä.

Pykälän 1 momentin 6 kohta perustuu kuudennen arvonlisäverodirektiivin 15 artiklan

6 kohtaan. Momentin 7 kohtaan sisältyvä säännös ilma-aluksen varustamiseksi myydyn tavarain verottomuudesta puolestaan perustuu direktiivin 15 artiklan 7 kohtaan. Kuudes arvonlisäverodirektiivi on uudelleen laadittu sen korvanneella arvonlisäverodirektiivillä. Edellä mainitut säännökset on korvannut arvonlisäverodirektiivin 148 artiklan e ja f kohta. Artiklan e kohdan mukaan jäsenvaltioiden on vapautettava verosta tavarain luovutukset, jotka on tarkoitettu sellaisten ilma-alusten polttoaineen tankkausta ja varastojen täydennystä varten, joita käytävät pääasiassa kansainvälistä vastikkeellista liikennettä harjoittavat lentoyhtiöt. Säännösten järjestyksen muuttamisen vuoksi niistä käy selvästi ilmi, että myös ilma-alusten varustamista koskeva verottomuus määräytyy sen mukaan, harjoittaako lentoyhtiö pääasiallisesti ammattimaista kansainvälistä lentoliik-

kennettä, eikä sen mukaan, käytetäänkö kyseessä olevaa ilma-alusta kansainväliseen liikenteeseen. Asiasta on myös olemassa Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen tuomio.

Tämän vuoksi pykälän 1 momentin 6 ja 7 kohtaa muutettaisiin siten, että nykyisin 7 kohtaan sisältyvä säännös ilma-aluksen varustamiseksi tapahtuvan myynnin verottomuudesta yhdistettäisiin 6 kohtaan ja nykyisin 7 kohtaan sisältyvä säännös vesialuksen varustamisen verottomuudesta otettaisiin momenttiin lisättävään uuteen 8 kohtaan.

Vastaava muutos tehtäisiin palvelujen osalta 71 §:ään.

Palvelun myynti

71 §. Voimassa olevan arvonlisäverolain 71 §:ssä säädetään kansainväliseen kauppaan liittyvistä palvelujen myynnin verottomuudesta. Pykälän 3 kohdan mukaan veroa ei suoriteta palvelun myynnistä ammattimaisessa kansainvälisessä liikenteessä olevan vesi- tai ilma-aluksen taikka sen lastin välittömiä tarpeita varten eikä tällaisella vesi-aluksella tapahtuvasta palvelun myynnistä ulkomaille matkustaville. Pykälän 4 kohdan mukaan verotonta on ilma-aluksen, sen varaosan tai varusteen vuokraus tai niihin kohdistuvan työsuorituksen myynti taikka ilma-aluksen rahaus sellaisen elinkeinonharjoittajan käyttöön, joka maksua vastaan harjoittaa pääasiallisesti kansainvälistä lentoliikennettä.

Pykälän 3 kohtaan sisältyvä säännös ilma-aluksen tai sen lastin tarpeita varten myydyin palvelun verottomuudesta perustuu kuudennen arvonlisäverodirektiivin 15 artiklan 9 kohtaan. Pykälän 4 kohta puolestaan perustuu direktiivin 15 artiklan 6 kohtaan. Kuudes arvonlisäverodirektiivi on uudelleen laadittu sen korvanneella arvonlisäverodirektiivillä. Edellä mainitut säännökset on korvannut arvonlisäverodirektiivin 148 artiklan g ja f kohta. Artiklaan sisältyvien ilma-aluksia koskevien säännösten järjestyksen muuttamisen vuoksi niistä käy selvästi ilmi, että myös ilma-alusten tai niiden lastin tarpeita varten myytyjen palvelujen verottomuus määräytyy sen mukaan, harjoittaako lentoyhtiö pääasiallisesti ammattimaista kansainvälistä lentoliikennettä, eikä sen mukaan käytetäänkö kyseessä olevaa ilma-alusta kansainväliseen lii-

kenteeseen. Asiasta on myös olemassa Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen tuomio.

Tämän vuoksi pykälän 3 ja 4 kohtaa muutettaisiin siten, että 3 kohtaan sisältyvä säännös ilma-alusten tai niiden lastin tarpeita varten myytyjen palvelujen verottomuudesta yhdistettäisiin 4 kohtaan.

Vastaava muutos tehtäisiin tavaroiden myynnin osalta 70 §:ään.

9 luku. Tavarain maahantuonti

Poikkeukset maahantuonnin verollisuudesta

94 §. Voimassa olevassa pykälässä säädetään tavaroiden maahantuonnin verottomuudesta. Pykälän 12 ja 14—17 kohdassa verottomuus on toteutettu viittaamalla yhteisön tullittomuusjärjestelmän luomisesta annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 918/83 (vanha tullittomuusasetus) tiettyihin säännöksiin. Tämä asetus tullaan korvaamaan yhteisön tullittomuusjärjestelmän luomisesta annettavalla neuvoston asetuksella (tullittomuusasetus). Uudella asetuksella on tarkoitus koota yhteen alkuperäinen asetus ja siihen tehdyt muutokset muuttamatta asiasisältöä. Uuden tullittomuusasetuksen on tarkoitus tulla voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä ja sitä on tarkoitettu soveltaa vuoden 2010 alusta lukien.

Tullittomuusasetuksen 133 artiklassa on tarkoitus säätää, että viittauksia kumottuun asetukseen pidetään viittauksina uuteen asetukseen sen liitteenä VI olevan vastaavuustaulukon mukaisesti.

Selkeyssyistä ehdotetaan, että pykälän 12 ja 14—17 kohtia muutetaan siten, että niihin sisältyvät viittaukset vanhan tullittomuusasetuksen säännöksiin korvataan viittauksilla vastaaviin uuden tullittomuusasetuksen säännöksiin.

12 luku Veron palauttaminen muille kuin verovelvollisille

Ulkomaiset elinkeinonharjoittajat

122 §. Voimassa olevassa pykälässä säädetään ulkomaisten elinkeinonharjoittajien oikeudesta saada palautuksena Suomessa te-

kemiinsä hankintoihin sisältyvä vero. Palautuksen edellytyksenä on ensinnäkin se, että ulkomainen elinkeinonharjoittaja ei ole harjoittamastaan myynnistä verovelvollinen ja että hänellä ei ole Suomessa kiinteää toimipaikkaa. Hankinnan tulee lisäksi liittyä ulkomaalaisen ulkomailla harjoittamaan toimintaan, joka olisi aiheuttanut verovelvollisuuden tai oikeuttanut 131 §:ssä tarkoitettuun palautukseen, jos toimintaa olisi harjoitettu Suomessa, taikka ulkomaalaisen Suomessa harjoittamaan myyntiin, josta ostaja on verovelvollinen.

Säännös perustuu arvonlisäverodirektiiviin ja kahdeksanteen arvonlisäverodirektiiviin, mutta se ei kaikilta yksityiskohdiltaan vastaa näiden direktiivien mukaisia palautuksen edellytyksiä. Palautusmenettelydirektiivin mukainen soveltamisala vastaa kahdeksannen arvonlisäverodirektiivin mukaista soveltamisalaa.

Palautusmenettelydirektiivin 3 artiklan mukaan direktiiviä sovelletaan palautusjäsenvaltioon sijoittautumattomaan verovelvolliseen, joka täyttää seuraavat edellytykset:

a) hänellä ei palautusajanjakson aikana ole ollut palautusjäsenvaltiossa taloudellisen toimintansa kotipaikkaa tai kiinteää toimipaikkaa, josta on suoritettu liiketoimia, taikka tällaisen kotipaikan tai kiinteän toimipaikan puuttuessa omaa kotipaikkaa tai vakinaista asuinpaikkaa;

b) hän ei palautusajanjakson aikana ole suorittanut yhtään palautusjäsenvaltiossa suoritetuksi katsottavaa tavaroiden luovutusta tai palveluiden suoritusta, lukuun ottamatta seuraavia liiketoimia:

i) kuljetuspalvelut ja niiden liitännäispalvelut, jotka on vapautettu verosta arvonlisäverodirektiivin 144, 146, 148, 149, 151, 153, 159 tai 160 artiklan nojalla;

ii) tavaroiden luovutukset ja palveluiden suoritukset henkilölle, joka on veronmaksuvelvollinen arvonlisäverodirektiivin 194—197 artiklan ja 199 artiklan mukaisesti.

Palautusmenettelydirektiivin 5 artiklan mukaan kunkin jäsenvaltion on palautettava jokaiselle palautusjäsenvaltioon sijoittautumattomalle verovelvolliselle arvonlisävero, joka on kannettu muiden verovelvollisten kyseiselle verovelvolliselle kyseisessä jäsenvaltiossa luovuttamista tavaroista tai suoritta-

mista palveluista taikka tavaroiden maahan- tuonnista kyseiseen jäsenvaltioon, siltä osin kuin tavaroita tai palveluita käytetään seuraavien liiketoimien suorittamiseen:

a) arvonlisäverodirektiivin 169 artiklan a ja b alakohdassa tarkoitettut liiketoimet;

b) liiketoimet henkilölle, joka on veronmaksuvelvollinen arvonlisäverodirektiivin 194—197 ja 199 artiklan mukaisesti sellaisina kuin niitä sovelletaan palautusjäsenvaltiossa.

Pykälää ehdotetaan muutettavaksi vastamaan kaikilta osin arvonlisäverodirektiivin ja palautusmenettelydirektiivin mukaisia palautuksen edellytyksiä. Samalla pykälän rakenne ja sanontaa tarkistettaisiin.

Palautuksen edellytyksenä olisi 1 momentin mukaan nykyisen säännöksen mukaisten edellytysten lisäksi se, ettei yritys harjoita Suomessa muuta verotonta tai nollaverokannan alaista toimintaa kuin kuljetuspalvelun ja sen liitännäispalvelujen myyntiä. Suomessa ainoastaan nollaverokannan alaisia kuljetus- ja liitännäispalvelujen myyntiä harjoittava ulkomaalainen olisi edelleenkin oikeutettu 122 §:n mukaiseen palautukseen ulkomailla harjoittamaansa toimintaa varten tekemistään hankinnoista.

Toinen muutos nykyiseen säännökseen verrattuna olisi se, että ulkomaalainen olisi 2 momentin 2 kohdan mukaan oikeutettu pykälän mukaiseen palautukseen myös Suomessa harjoittamaansa nollaverokannan alaista kuljetus- ja liitännäispalvelujen myyntiä varten tekemistään hankinnoista.

Lisäksi 1 momentissa todettaisiin palautusmenettelydirektiiviä vastaavasti, että kiinteällä toimipaikalla tarkoitetaan kiinteää toimipaikkaa, josta elinkeinonharjoittaja suorittaa liiketoimia.

122 a §. Pykälään tehtäisiin ehdotetun 122 §:n muutoksen johdosta viittaustarkistus.

123 §. Voimassa olevan pykälän mukaan ulkomaalaisella elinkeinonharjoittajalla, joka ostaa hyödykkeen omissa nimissään toisen lukuun, on oikeus palautukseen vain silloin, kun päämiehellä olisi ollut tämä oikeus, jos hän olisi itse hankkinut tämän hyödykkeen. Säännös ehdotetaan poistettavaksi tarpeettomana.

Pykälän 1 ja 2 momenttiin otettaisiin palautusmenettelydirektiivin 6 artiklaa vastaavat säännökset.

Palautusmenettelydirektiivin 5 artiklan toisen kohdan mukaan direktiiviä sovellettaessa oikeus veron palautukseen määritetään arvonlisäverodirektiivin mukaisesti sellaisena kuin sitä sovelletaan palautusjäsenvaltiossa, sanotun kuitenkin rajoittamatta 6 artiklan soveltamista.

Jotta palautusjäsenvaltioon sijoittautumaton hakija olisi oikeutettu palautukseen palautusjäsenvaltiossa, hänen on 6 artiklan mukaan suoritettava vähennykseen oikeuttavia liiketoimia jäsenvaltiossa, johon hän on sijoittautunut. Kun hakija suorittaa sijoittautumisjäsenvaltiossa sekä sellaisia liiketoimia, jotka oikeuttavat vähennykseen, että sellaisia liiketoimia, jotka eivät oikeuta vähennykseen kyseisessä jäsenvaltiossa, palautusjäsenvaltio voi palauttaa 5 artiklan mukaisesti palautettavissa olevasta arvonlisäveron määrästä ainoastaan vähennyksiin oikeuttaviin liiketoiimiin liittyvän arvonlisäveron osuuden, joka on määritetty arvonlisäverodirektiivin 173 artiklan mukaisesti sellaisena kuin sitä sovelletaan sijoittautumisjäsenvaltiossa.

Ei siis riitä, että ne hakijan muualla harjoittamat liiketoimet, joita varten hän on tehnyt hankinnat, oikeuttaisivat vähennykseen palautusjäsenvaltiossa, jos ne olisi suoritettu siellä, vaan hakijan on lisäksi suoritettava sijoittautumisjäsenvaltiossaan siellä vähennykseen oikeuttavia liiketoimia. Oikeus palautukseen määritetään ensin palautusjäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti soveltamalla sekä toiminnan verollisuutta, osittaista vähennysoikeutta että vähennysrajoituksia koskevia säännöksiä. Näin saadusta veron määrästä hakija saa kuitenkin enintään sijoittautumisjäsenvaltiossa vähennykseen oikeuttaviin liiketoiimiin liittyvän arvonlisäveron osuuden.

Tämä vähennettävä osuus määritetään arvonlisäverodirektiivin 173 artiklaan perustuvan sijoittautumisjäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti. Direktiivin 173 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan mukaan vähennyskelpoinen osuus on laskettava 174 ja 175 artiklan yksityiskohtaisten säännösten mukaisesti vähennykseen oikeuttavien liiketoimien osuutena kaikista verovelvollisen suorittamista liike-

toimista. Artiklan 2 kohdan mukaan jäsenvaltiot voivat kuitenkin määrittää vähennyskelpoisen osuuden a—e alakohdissa luetelluilla vaihtoehtoisilla tavoilla. Jäsenvaltiot voivat esimerkiksi oikeuttaa tai velvoittaa verovelvollisen tekemään vähennyksen tavaroiden ja palvelujen täyden tai osittaisen käytön perusteella. Suomessa sovelletaan tätä niin sanotua tosiasiallisen käytön menetelmää ainoana vähennyskelpoisen osuuden määrittämismenetelmänä.

Palautusmenettelydirektiivin 6 artiklan taustalla on Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen ratkaisut C-302/93 ja C-136/99.

Direktiivin 8 artiklan 1 kohdan mukaan hakijan on ilmoitettava sijoittautumisjäsenvaltion lainsäädännön mukaan määritetty vähennyskelpoinen osuus palautushakemuksessa.

Edellä olevan perusteella pykälän 1 momenttiin otettaisiin säännös, jonka mukaan hakijan palautusoikeuden edellytyksenä olisi se, että hakija on tehnyt ostot sijoittautumisvaltiossa vähennykseen oikeuttavia liiketoimia varten. Palautuksen määrää rajoittaisi 2 momentin mukaan sijoittautumisjäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti määritetty vähennyskelpoinen osuus.

Palautusmenettelydirektiivi ei koske yhteisön alueelle sijoittautumattomia yrityksiä, joihin sovelletaan sen sijaan kolmattatoista arvonlisäverodirektiiviä. Jälkimmäisen direktiivin mukaan palautusta ei saa myöntää edellytyksin, jotka ovat edullisempia kuin ne, joita sovelletaan yhteisön verovelvollisiin. Tämän perusteella ehdotetaan, että lakiehdotuksen 123 §:n perussäännöstä sovellettaisiin myös yhteisön alueelle sijoittautumattomiin yrityksiin. Muutoinkin olisi perusteltua, että palautusoikeus olisi kaikkien ulkomaalaisten yritysten osalta samanlainen.

Yksinkertaisuuden vuoksi vähennyskelpoisen osuuden määrittäminen ei kuitenkaan käytettäisi yhteisön alueelle sijoittautumattomien yritysten osalta niiden sijoittautumisjäsenvaltion lainsäädännön mukaista menetelmää, vaan tällöin käytettäisiin aina Suomessa sovellettavaa tosiasiallisen käytön menetelmää.

Pykälän 3 momentissa määriteltäisiin sijoittautumisjäsenvaltio.

Lakiehdotuksen 156 a §:n mukaan elinkeinonharjoittajan on toimitettava palautushakemus sijoittautumisjäsenvaltionsa sähköisen tietojärjestelmän kautta. Jos hakijalla on useita toimipaikkoja, kukin toimipaikka tekisi palautushakemuksen omien ostojensa osalta oman sijoittautumisjäsenvaltionsa kautta.

125 §. Voimassa olevan lain 125 §:n mukaan oikeus palautukseen syntyy silloin, kun tavara on toimitettu, palvelu suoritettu tai maahantuotu tavara tullattu. Säännös ehdotetaan kumottavaksi. Sen sijaan lakiehdotuksen 150 §:n 4 momentissa ja 156 b §:n 2 momentissa säädettäisiin siitä, mille hakemusjaksolle hankintaan sisältyvä vero kohdistetaan.

126 §. Voimassa olevan pykälän mukaan palautusta ei makseta, jos palautettava määrä on alle 200 euroa. Jos palautushakemus koskee koko kalenterivuotta tai sen loppuosaa, palautusta ei makseta, jos palautettava määrä on alle 25 euroa. Nämä vähimmäismäärät vastaavat kahdeksannen arvonlisäverodirektiivin 7 artiklan 1 kohdan mukaisia vähimmäismääriä.

Palautusmenettelydirektiivin 17 artiklassa edellä mainitut vähimmäismäärät on kaksinkertaistettu 400 ja 50 euroon. Pykälässä säädettyjä vähimmäismääriä nostettaisiin vastaavasti. Kaikkiin ulkomaalaisiin sovellettaisiin edelleenkin samoja vähimmäismääriä yritysten sijoittautumispaikasta riippumatta, joten vähimmäismäärien korotus koskisi myös yhteisön alueelle sijoittautumattomia hakijoita.

132 §. Voimassa olevan arvonlisäverolain 132 §:n mukaan ulkomaalaisella ei ole oikeutta saada 131 tai 131 a §:ssä tarkoitettua palautusta, jos hän on 122 tai 122 a §:n mukaan oikeutettu palautukseen. Säännös on tarpeen kaksinkertaisen palautusoikeuden estämiseksi ulkomailla harjoitettua toimintaa varten tehtyjen hankintojen osalta.

Tilanteissa, joissa ulkomaalainen ei harjoita Suomessa lainkaan nollaverokannan alaista myyntiä, sovellettaisiin edelleen nykyistä 132 §:n sääntöä, että ulkomaalainen olisi oikeutettu ensisijaisesti 122 tai 122 a §:n mukaiseen palautukseen.

Jos ulkomaalainen harjoittaa Suomessa kiinteää toimipaikkaa pitämättä nollaverokannan alaista toimintaa, hän on tätä toimintaa varten tekemiensä hankintojen osalta ny-

kyisin oikeutettu 131 tai 131 a §:ssä tarkoitettuun palautukseen, mutta 122 §:ssä säädettyjen edellytysten johdosta ei 122 tai 122 a §:n mukaiseen palautukseen. Jos nollaverokannan alaista toimintaa Suomessa harjoittava haluaa saada 131 §:n mukaiset palautukset tätä toimintaa varten tekemistään hankinnoista, hänen tulee siis rekisteröityä arvonlisäverovelvollisten rekisteriin ja tehdä vähennykset normaalissa ilmoitusmenettelyssä. Lain 133 §:n 3 ja 4 momentin nojalla Suomessa yhteisömyyntejä tai sijoituskullan myyntiä harjoittava yrityksen on aina rekisteröidyttävä. Jos tällainen ulkomaalainen lisäksi tekee hankintoja ulkomailla harjoittamaansa toimintaa varten, voimassa olevan 132 §:n nojalla hän ei tältä osin saa 131 tai 131 a §:n mukaista palautusta, vaan 122 §:n mukaisen palautuksen.

Lakiehdotuksen mukaan 122 §:ää muutettaisiin vastaamaan palautusmenettelydirektiiviä siten, että tämän palautuksen edellytyksenä olisi se, ettei yritys harjoita Suomessa muuta verotonta tai nollaverokannan alaista toimintaa kuin kuljetuspalvelun ja sen liitännäispalvelujen myyntiä. Suomessa ainoastaan nollaverokannan alaisia kuljetus- ja liitännäispalvelujen myyntiä harjoittava ulkomaalainen olisi edelleenkin oikeutettu 122 §:n mukaiseen palautukseen ulkomailla harjoittamaansa toimintaa varten tekemistään hankinnoista. Lisäksi lakiehdotuksen mukaan ulkomaalainen olisi oikeutettu 122 §:n mukaiseen palautukseen myös Suomessa harjoittamaansa nollaverokannan alaista kuljetus- ja liitännäispalvelujen myyntiä varten tekemistään hankinnoista.

Lain 132 §:ää ehdotetaan täydennettäväksi siten, että Suomessa nollaverokannan alaista kuljetus- ja liitännäispalvelujen myyntiä harjoittavalla ulkomaalaisella ei kuitenkaan olisi oikeutta saada 122 tai 122 a §:ssä tarkoitettua palautusta hankinnasta, jonka osalta hän on 131 tai 131 a §:n mukaan oikeutettu palautukseen, jos hänet on merkitty tästä toiminnastaan Suomessa arvonlisäverovelvollisten rekisteriin. Toisin sanoen ulkomaalainen voisi valita joko rekisteröitymisen ja 131 §:n mukaisen palautuksen tai 122 §:n mukaisen palautuksen, ja samaa palautusmenettelyä sovellettaisiin sekä Suomessa että ulkomailla

harjoitettua toimintaa varten tehtyihin hankintoihin.

15 luku **Veron palauttaminen eräille ulkomaisille elinkeinonharjoittajille**

Yhteisöön sijoittautumattomat elinkeinonharjoittajat

Voimassa olevan arvonlisäverolain 15 luvun mukaista ulkomaalaisten elinkeinonharjoittajien Suomessa tekemiä hankintoja koskevaa veronpalautusmenettelyä sovelletaan kaikkiin verovelvollisiin sijoittautumispaikasta riippumatta. Koska palautusmenettelydirektiivin mukainen uusi sähköinen yhden yhteispisteen palautusjärjestelmä koskee vain EY:n alueelle sijoittautuneita verovelvollisia, tulisi arvonlisäverolain 15 luvussa säätää kahdesta erillisestä palautusmenettelystä. Lakiehdotuksen mukaan 150—156 § koskisivat vain EY:n alueelle sijoittautumattomia yrityksiä. Niiden edelle lisättäisiin tämän vuoksi uusi väliotsikko.

150 §. Voimassa olevan arvonlisäverolain 150—156 §:ssä säädetty paperipohjainen veron palautusmenettely koskisi lakiehdotuksen mukaan vain EY:n alueelle sijoittautumattomia elinkeinonharjoittajia. Tämä soveltamisalan rajaus tehtäisiin pykälän 1 momentissa. Nykyisen 1 momentin mukaan palautusta haetaan Uudenmaan verovirastolta. Ehdotuksessa käytettäisiin Verohallintolain (237/2008) ja Verohallinnon organisoinnista syksyn 2009 aikana annettavan hallituksen esityksen mukaista käsitettä Verohallinto. Tehtävät Verohallintoviranomaisen sisällä on tarkoitus jakaa asetuksella ja työjärjestelyillä.

Yhteisöön sijoittautumattoman elinkeinonharjoittajan käsite määriteltäisiin 2 momentissa.

Pykälän 3 momentti vastaisi nykyistä 2 momenttia.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin siitä, mille hakemusjaksolle hankintaan sisältyvä vero kohdistetaan. Säännösehdotus vastaisi EY:n alueelle sijoittautuneita yrityksiä koskevaa lakiehdotuksen 156 b §:ää, joka perustuu palautusmenettelydirektiivin 14 artiklan 1 kohtaan. Voimassa olevan lain 125 §:n säännös palautusoikeuden syntymisestä toi-

mitus-, suoritus tai tullaushetkellä ehdotetaan kumottavaksi. Nykyisin lasku tulee aina liittää hakemukseen, joten laskutuksen on ollut tapahduttava viimeistään hakemuksen teko-hetkellä. Ehdotuksen mukaan ostot kohdistettaisiin laskutusajankohdan mukaiselle hakemusjaksolle, jos ne koskevat aikaisemmalla hakemusjaksolla toimitettuja tavaroita tai suoritettuja palveluja taikka maksettuja ennakkomaksuja.

Ehdotus turvaisi hakijan palautusoikeuden toteutumisen tilanteessa, jossa hakija saa laskun poikkeuksellisen myöhään. Ostot kohdistettaisiin toimitus-, suoritus- tai ennakkomaksun maksuhetken mukaiselle hakemusjaksolle, jos ne on laskutettu aikaisemmalla hakemusjaksolla. Jos toimitus-, suoritus- tai ennakkomaksun maksuhetki ja laskutus tapahtuvat samalla hakemusjaksolla, ne kohdistettaisiin tälle hakemusjaksolle. Maahan-tuodut tavarat kohdistettaisiin nykyiseen tapaan tullauskuukauden mukaiselle hakemusjaksolle.

Voimassa olevan pykälän 3 momenttia vastaava säännös otettaisiin pykäläehdotuksen 5 momentiksi. Momentin sanontaa tarkistettaisiin vastaamaan ehdotettua 4 momenttia.

Pykälän 6 momentissa säädettäisiin nykyistä vastaavasti, että hakemus olisi tehtävä kuuden kuukauden kuluessa kalenterivuoden päättymisestä. EY:n alueelle sijoittautuneiden yritysten osalta sovellettaisiin lakiehdotuksen 156 b §:n 4 momentin ja palautusmenettelydirektiivin mukaan yhdeksän kuukauden määräaika. Erilaisten määräaikojen soveltaminen olisi perusteltua palautushakemusten saapumisen ja niiden käsittelyn tasaisemman ajallisen jakautumisen vuoksi.

151 §. Voimassaolevan pykälän 1 momentissa säädetään, että hakemus on tehtävä suomen tai ruotsin kielellä. Käytännössä myös englannin kielellä tehdyt hakemukset on hyväksytty. Momenttia muutettaisiin vastaamaan nykyistä käytäntöä.

Lisäksi pykälän 1 ja 3 momentissa käytetty vanhentunut käsite Verohallitus korvattaisiin käsitteellä Verohallinto.

152 §. Voimassa olevan 1 momentin mukaan palautus voidaan hakijan pyynnöstä maksaa toisessa jäsenvaltissa sijaitsevaan pankkiin, jolloin palautuksen maksamisesta aiheutuneet pankkikulut peritään hakijalta.

Momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että tässä tilanteessa hakija vastaisi ainoastaan ulkomaisen pankin veloittamista kuluista. Tämä yksinkertaistaisi Verohallinnon menettelyjä. Muutos vastaisi kaikkien muiden ulkomaille maksettavien palautusten osalta sovellettua käytäntöä ja veronkantolain (609/2005) 21 §:n 3 momenttia. Momentissa todettaisiin lisäksi, että palautus maksetaan euromääräisenä, ja momentin sanontaa tarkistettaisiin.

Pykälän 2 momentissa käytetty vanhentunut käsite lääninverovirasto korvattaisiin käsitteellä Verohallinto.

Toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneet elinkeinonharjoittajat

Voimassaolevan arvonlisäverolain 15 luvun mukaista ulkomaalaisten elinkeinonharjoittajien Suomessa tekemiä hankintoja koskevaa veronpalautusmenettelyä sovelletaan kaikkiin verovelvollisiin sijoittautumispaikasta riippumatta. Koska palautusmenettelydirektiivin mukainen uusi sähköinen yhden yhteispisteen palautusjärjestelmä koskee vain EY:n alueelle sijoittautuneita verovelvollisia, tulisi arvonlisäverolain 15 lukuun ottaa erilliset säännökset EY:n alueelle sijoittautuneita yrityksiä varten. Näiden 15 lukuun lisättävien 156 a—156 l §:ssä sijaitsevien säännösten edelle lisättäisiin tämän vuoksi uusi väliotsikko.

156 a §. Lain 15 lukuun lisättäisiin uusi 156 a § ja sitä täydentävät 156 b—156 d §, joissa säädettäisiin menettely, jota toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneen elinkeinonharjoittajan on noudatettava hakiessaan palautuksia. Hakemus tehtäisiin sähköisesti toimittamalla hakemus hakijan sijoittautumisjäsenvaltiolle sen perustaman ja ylläpitämän portaalin kautta. Sijoittautumisjäsenvaltio huolehtisi hakemuksen välittämisestä Suomeen. Säännösehdotus perustuisi palautusmenettelydirektiivin 7 artiklaan.

Hallinnollista yhteistyötä koskevan asetuksen muutosasetuksen 34 a artiklan 1 kohdan mukaan sijoittautumisjäsenvaltion on toimitettava hakemus 15 kalenteripäivän kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta sähköisesti kullekin palautusjäsenvaltiolle ja vahvistettava, että hakija on arvonlisäverovelvollinen ja

että hänen arvonlisäverotunnisteensa on voimassa palautusjaksolla.

Palautusmenettelydirektiivin 18 artiklan 1 kohdan mukaan sijoittautumisjäsenvaltio ei toimita palautushakemusta palautusjäsenvaltiolle, jos hakijan tilanne sijoittautumisjäsenvaltiossa palautusajanjakson aikana on jokin seuraavista:

a) hakija ei ole arvonlisäverovelvollinen; tai

b) hakija suorittaa yksinomaan arvonlisäverodirektiivin 132, 135, 136 tai 371 artiklan, 374—377 artiklan, 378 artiklan 2 kohdan a alakohdan, 379 artiklan 2 kohdan tai 380—390 artiklan taikka Bulgarian ja Romanian vuoden 2005 liittymisasiakirjaan sisältyvien samansisältöisten määräysten perusteella verosta ilman vähennysoikeutta vapautettuja tavaroiden luovutuksia ja palvelusuorituksia;

c) hakija kuuluu arvonlisäverodirektiivin 284—287 artiklan mukaisen pienyritysten verovapauden piiriin;

d) hakija kuuluu arvonlisäverodirektiivin 296—305 artiklan mukaisen maataloustuottajien yhteisen vakiokantajärjestelmän piiriin.

Artiklan 2 kohdan mukaan sijoittautumisjäsenvaltion on ilmoitettava sähköisesti hakijalle 1 kohdan nojalla tekemästään päätöksestä. Tästä päätöksestä valitetaan sijoittautumisjäsenvaltiolle sen lainsäädännön mukaisesti.

Toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneen elinkeinonharjoittajan käsite määriteltäisiin 2 momentissa. Säännösehdotus vastaa palautusmenettelydirektiivin 2 artiklan 1 alakohtaa ja 3 artiklan a alakohtaa.

Kukin elinkeinonharjoittajan toimipaikka tekisi palautushakemuksen omien ostojensa osalta oman sijoittautumisjäsenvaltionsa kautta.

156 b §. Lakiin lisättäisiin uusi 156 b §, jonka 1 momentissa säädettäisiin nykyistä 150 §:n 2 momenttia vastaavasti miltä ajanjaksolta hakemus on tehtävä.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin siitä, mille hakemusjaksolle hankintaan sisältyvä vero kohdistetaan. Säännösehdotus vastaisi palautusmenettelydirektiivin 14 artiklan 1 kohtaa ja EY:n alueelle sijoittautumattomia yrityksiä koskevaa lakiehdotuksen 150 §:n 4 momenttia. Voimassa olevan lain 125 §:n säännös palautusoikeuden syntymisestä toi-

mitus-, suoritus tai tullaushetkellä ehdotetaan kumottavaksi. Nykyisin lasku tulee aina liittää hakemukseen, joten laskutuksen on ollut tapahduttava viimeistään hakemuksen teko-hetkellä.

Lakiehdotuksen mukaan ostot kohdistettaisiin laskutusajankohdan mukaiselle hakemusjaksolle, jos ne koskevat aikaisemmalla hakemusjaksolla toimitettuja tavaroita tai suoritettuja palveluja taikka maksettuja ennakkomaksuja. Ehdotus turvaisi hakijan palautusoikeuden toteutumisen tilanteessa, jossa hakija saa laskun poikkeuksellisen myöhään. Ostot kohdistettaisiin toimitus-, suoritus- tai ennakkomaksun maksuhetken mukaiselle hakemusjaksolle, jos ne on laskutettu aikaisemmalla hakemusjaksolla. Jos toimitus-, suoritus- tai ennakkomaksun maksuhetki ja laskutus tapahtuvat samalla hakemusjaksolla, ne kohdistettaisiin tälle hakemusjaksolle. Maahantuodut tavarat kohdistettaisiin nykyiseen tapaan tullauskuukauden mukaiselle hakemusjaksolle.

Pykälän 3 momentin säännösehdotus vastaisi nykyistä 150 §:n 3 momenttia sanonnaltaan tarkistettuna.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin siitä, missä ajassa hakemus on tehtävä. Nykyisin hakemus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa kalenterivuoden päättymisestä. Aikaa pidennettäisiin yhdeksään kuukauteen. Säännösehdotus perustuu palautusmenettelydirektiivin 15 artiklan 1 kohtaan.

156 c §. Voimassa olevan 151 §:n 1 momentin mukaan hakemus on tehtävä suomen tai ruotsin kielellä. Käytännössä myös englannin kielellä tehdyt hakemukset on hyväksytty. Lakiin lisättäväksi ehdotetun uuden 156 c §:n 1 momentissa säädettäisiin hakemuksessa käytettävästä kielestä nykyistä käytäntöä vastaavasti.

Palautusmenettelydirektiivin mukaan hakemukseen ei enää pääsääntöisesti tarvitse liittää laskuja eikä tullausasiakirjoja. Direktiivin 10 artiklan mukaan palautusjäsenvaltio voi kuitenkin vaatia hakijaa toimittamaan sähköisesti palautushakemuksen mukana jäljennöksen laskusta tai tuontiasiakirjasta, jos veron peruste laskussa tai tuontiasiakirjassa on vähintään 1 000 euroa taikka vastaava määrä kansallisessa valuutassa. Jos lasku koskee polttoainetta, tämä alaraja on 250 eu-

roa tai vastaava määrä kansallisessa valuutassa.

Valvontamahdollisuuksien säilyttämiseksi suurempien laskujen osalta nykyisellään ehdotetaan, että hakemukseen olisi liitettävä sähköinen jäljennös sellaisista laskuista ja tullausasiakirjoista, joiden veron peruste on vähintään 1000 euroa. Tästä säädettäisiin pykälän 2 momentissa.

Palautusmenettelydirektiivin 8 ja 9 artiklassa luetellaan yksityiskohtaisesti ja tyhjentävästi tiedot, jotka palautushakemuksen on sisällettävä. Hakemuksen on sisällettävä 8 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaan kuvaus hakijan liiketoiminnasta, jota varten tavarat tai palvelut on hankittu. Direktiivin 11 artiklan mukaan palautusjäsenvaltio voi vaatia hakijaa toimittamaan kuvauksen liiketoiminnastaan käyttäen yhdenmukaistettuja koodeja. Hankittujen tavaroiden ja palveluiden laatu on 9 artiklan mukaan merkittävä artiklassa määritellyin koodein. Palautusjäsenvaltio voi vaatia hakijaa toimittamaan sähköisesti koodattuja lisätietoja kustakin koodista siltä osin, kuin tällaiset tiedot ovat tarpeellisia palautusjäsenvaltiossa sovellettavien vähennysrajoitusten tai jäsenvaltiolle myönnetyn poikkeuksen soveltamisen vuoksi.

Hallinnollista yhteistyötä koskevan asetuksen muutosasetuksen 34 a artiklan 3 kohdan mukaan kunkin palautusjäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava sähköisesti muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille, jos se haluaa käyttää direktiivin 11 artiklan mukaista mahdollisuutta vaatia hakijaa toimittamaan kuvauksen liiketoiminnastaan koodeja käyttäen. Vastaavasti 2 kohdan mukaan on ilmoitettava kaikki palautusjäsenvaltion direktiivin 9 artiklan 2 kohdan nojalla vaatimat tiedot. Tämä on tarpeen, koska palautushakemus tehdään hakijan sijoittautumisjäsenvaltion perustaman sähköisen portaalin kautta.

Pykäläehdotuksen 3 momentin mukaan Verohallinto antaisi tarkemmat määräykset hakemuksessa annettavista tiedoista ja tietojen antotavasta sekä hakemukseen liitettävistä asiakirjoista. Palautusmenettelydirektiivin 15 artiklaa vastaavasti momentissa säädettäisiin lisäksi, että hakemus katsottaisiin tehdyksi ainoastaan, jos hakija on antanut kaikki Verohallinnon päätöksessä edellytetyt tiedot.

Tämä toteutettaisiin käytännössä siten, että sähköinen tietojärjestelmä ei lähettäisi hakemusta eteenpäin, elleivät kaikki tarvittavat kentät olisi täytetty.

156 d §. Lakiin lisättävässä uudessa 156 d §:ssä säädettäisiin hakijan ilmoittaman vähennyskelpoisen osuuden oikaisusta.

Jos hakijan ilmoittamaa vähennyksen suhdelukua tarkistetaan arvonlisäverodirektiivin 175 artiklan nojalla palautushakemuksen jättämisen jälkeen, hakijan on palautusmenettelydirektiivin 13 artiklan mukaan oikaistava haettu tai jo palautettu määrä. Oikaisu on tehtävä palautusajanjaksoa seuraavan kalenterivuoden aikana sijoittautumisjäsenvaltion perustaman sähköisen portaalin kautta.

Säännös koskee vain arvonlisäverodirektiivin 174 ja 175 artiklassa säädettyä vähennyskelpoisen osuuden määrittämismenetelmää. Tässä menetelmässä vähennyksen suhdeluku määritetään vuosittain verovelvollisen suorittamien vähennykseen oikeuttavien liiketoimien osuutena kaikista liiketoimista. Vuoden aikana sovelletaan edellisen vuoden tietojen perusteella laskettua tilapäistä suhdelukua, ja lopullinen suhdeluku vahvistetaan vasta seuraavana vuonna.

Palautusmenettelydirektiivin 25 artiklan mukaan palautusjäsenvaltio ottaa huomioon 13 artiklan mukaisesti tehdyn aiempaa palautushakemusta koskevan oikaisun palautuksen määrän alentamisena tai korottamisena tai erillisenä maksuna tai takaisinperintänä.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin hakijan velvollisuudesta ilmoittaa aiemmassa palautushakemuksessa ilmoitetun vähennyskelpoisen osuuden arvonlisäverodirektiivin 175 artiklassa tarkoitettua tarkistamisesta. Pykälän 3 momentissa säädettäisiin tämän johdosta liikaa palautetun tai palauttamatta jääneen määrän huomioimisesta vireillä olevan palautushakemuksen perusteella maksettavassa palautuksessa.

Pykälän 2 momentissa annettaisiin Verohallinnolle valtuutus säätää tarkemmin korjausilmoituksessa annettavista tiedoista.

156 e §. Lakiin otettaisiin uusi 156 e §, jossa säädettäisiin palautusta koskevan päätöksen tekemisen määräajasta tilanteissa, joissa Verohallinto ei ole pyytänyt lisätietoja. Nykyisessä laissa ei ole säädetty päätöksen tekemiselle määräaikaa. Kahdeksannen arvon-

lisäverodirektiivin mukaan päätös on ilmoitettava kuuden kuukauden kuluessa hakemuksen saapumisesta.

Säännösehdotus perustuu palautusmenettelydirektiivin 19 artiklaan. Artiklan 1 kohdan mukaan palautusjäsenvaltion on viipymättä ilmoitettava hakijalle sähköisesti hakemuksen vastaanottopäivä. Tällä tarkoitetaan päivää, jona palautusjäsenvaltio vastaanotti hakemuksen hakijan sijoittautumisjäsenvaltiolta. Artiklan 2 kohdan mukaan palautusjäsenvaltion on ilmoitettava hakijalle päätöksestään hyväksyä tai hylätä palautushakemus neljän kuukauden kuluessa siitä, kun palautusjäsenvaltio vastaanotti palautushakemuksen.

Lakiehdotuksen 156 k §:ssä säädettäisiin tarkemmin ilmoituksen ja päätösten lähettämistavasta.

156 f §. Lakiin lisättäisiin uusi 156 f §, johon otettaisiin palautusmenettelydirektiivin 20 artiklaa vastaavat säännökset lisätietojen pyytämisestä ja niiden toimittamisen määräajasta. Nykyisessä laissa ei ole vastaavia erityissäännöksiä.

Artiklan 1 kohdan mukaan jos palautusjäsenvaltio katsoo, ettei sillä ole kaikkia asiaankuuluvia tietoja päätöksen tekemiseksi koko palautushakemuksesta tai sen osasta, se voi pyytää sähköisesti lisätietoja erityisesti hakijalta tai sijoittautumisjäsenvaltion toimivaltaisilta viranomaisilta 19 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua neljän kuukauden määräajan kuluessa. Jos palautusjäsenvaltiolla on perusteltuja epäilyjä tietyn vaatimuksen pätevyyden tai oikeellisuuden osalta, pyydettyihin lisätietoihin voi kuulua myös asiaankuuluvan laskun tai tuontiasiakirjan alkupeiräiskappale tai jäljennös. Direktiivin 10 artiklassa mainittuja alarajoja ei tässä tapauksessa sovelleta. Palautusjäsenvaltio voi tarvittaessa pyytää täydentäviä lisätietoja.

Artiklan 2 kohdan mukaan 1 kohdan nojalla pyydetty tiedot on toimitettava palautusjäsenvaltiolle yhden kuukauden kuluessa siitä päivästä, jona pyynnön vastaanottaja vastaanotti kyseisen pyynnön.

Lisäksi artiklan 1 kohdan mukaan jos lisätietoja vaaditaan muulta henkilöltä kuin hakijalta tai jonkin jäsenvaltion toimivaltaiselta viranomaiselta, pyyntö tehdään sähköisesti vain, jos sähköinen menettely on pyynnön

vastaanottajalle mahdollista. Tätä vastaava säännös otettaisiin lakiehdotuksen 156 k §:n 2 momenttiin. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin tarkemmin lisätietopyyntöjen lähettämistä.

156 g §. Lakiin otettaisiin uusi 156 g §, jossa säädettäisiin palautusta koskevan päätöksen määräajasta tilanteissa, joissa Verohallinto on pyytänyt lisätietoja. Nykyisessä laissa ei ole säädetty päätöksen tekemiselle määräaika. Kahdeksannen arvonlisäverodirektiivin mukaan päätös on ilmoitettava kuuden kuukauden kuluessa hakemuksen saapumisesta.

Säännösehdotus perustuu palautusmenettelydirektiivin 21 artiklaan.

156 h §. Lakiin otettaisiin uusi 156 h §, jossa säädettäisiin palautuksen maksamisen määräajasta ja maksamistavasta.

Säännösehdotus perustuu palautusmenettelydirektiivin 22 artiklaan. Artiklan 1 kohdan mukaan hyväksytty määrä on maksettava viimeistään 10 työpäivän kuluessa palautuspäätökselle direktiivissä asetettujen määräaikojen päättymisestä. Artiklan 2 kohdan mukaan palautus on maksettava palautusjäsenvaltiossa tai hakijan pyynnöstä jossakin muussa jäsenvaltiossa. Jälkimmäisessä tapauksessa hakija vastaa ulkomaisen pankin perimistä kuluista. Voimassa olevassa arvonlisäverolaissa ei ole asetettu maksamiselle määräaika.

Voimassa olevan lain 152 §:n 1 momentin mukaan palautus voidaan hakijan pyynnöstä maksaa toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevaan pankkiin, jolloin palautuksen maksamisesta aiheutuneet pankkikulut peritään hakijalta. Lakiehdotuksen mukaan säännös koskisi vain EY:n alueelle sijoittautumattomia hakijoita, ja momenttia muutettaisiin siten, että tässä tilanteessa hakija vastaisi ainoastaan ulkomaisen pankin veloittamista kuluista. Tämä yksinkertaistaisi Verohallinnon menettelyjä. Muutos vastaisi kaikkien muiden ulkomaille maksettavien palautusten osalta sovellettua käytäntöä ja veronkantolain (609/2005) 21 §:n 3 momenttia. Momentissa todettaisiin lisäksi, että palautus maksetaan euromääräisenä ja momentin sanontaa tarkistettaisiin.

EY:n alueelle sijoittautumattomia hakijoita koskeva vastaava säännös on lakiehdotuksen 152 §:n 1 momentissa.

156 i §. Lakiin otettaisiin uusi 156 i §, jossa säädettäisiin koron maksuvelvollisuudesta myöhässä maksetulle palautukselle. Korkona käytettäisiin veronkantolain 22 §:ssä säädettyä korkoa. Veronkantolain 22 §:n mukaan korko lasketaan vuotuisena korkona, joka on kutakin kalenterivuotta edeltävän puolivuotiskauden korkolain 12 §:ssä tarkoitettu korko vähennettynä kahdella prosenttiyksiköllä. Vastaavaa korkokantaa sovelletaan verotililain (604/2009) 31 §:n mukaan verotilillä olevaan ja verotililtä palautettavaan arvonlisäveron hyvitykseen. Veronkantolain 22 §:ää ja verotililain 31 §:n 1 momenttia on ehdotettu muutettavaksi (HE 133/2009) siten, että korko olisi kuitenkin vähintään 0,5 prosenttia. Tämä minimikorko koskisi myös ulkomaalaiselle myöhässä maksettavaa palautusta.

Voimassa olevan arvonlisäverolain 152 §:n mukaan palautukselle ei makseta korkoa. Laissa ei myöskään säädetä määräaika palautuksen maksamiselle.

Säännösehdotus perustuu palautusmenettelydirektiivin 26 ja 27 artiklaan. Ensin mainitun artiklan mukaan palautusjäsenvaltion on maksettava hakijalle maksettavan palautuksen määrälle korkoa, jos palautus maksetaan direktiivin mukaisen viimeisen maksuajan kohdan jälkeen. Jos hakija ei toimita palautusjäsenvaltiolle pyydettyjä lisätietoja tai täydentäviä lisätietoja määräajassa, edellistä kohtaa ei sovelleta. Sitä ei myöskään sovelleta ennen kuin palautusjäsenvaltio on vastaanottanut 10 artiklan nojalla sähköisesti toimitettavat asiakirjat.

Artiklan 27 mukaan korko lasketaan sitä päivää, jolloin palautus olisi viimeistään ollut maksettava, seuraavasta päivästä palautuksen tosiasialiseen maksupäivään. Korkokanta on se korkokanta, jota sovelletaan kansallisesti palautusjäsenvaltioon sijoittautuneille verovelvollisille maksettaviin arvonlisäveron palautuksiin kyseisen jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

156 j §. Voimassa olevan lain 153 ja 154 §:ssä säädetään liikaa palautetun määrän takaisinperimisestä ja veron korottamisesta. Nykyisin kyseiset säännökset koskevat kaikkia ulkomaalaisia hakijoita sijoittautumispai- kasta riippumatta. Koska lakiehdotuksen mukaan nämä säännökset koskisivat vain

EY:n alueelle sijoittautumattomia yrityksiä, EY:n alueelle sijoittautuneiden yritysten osalta lakiin otettaisiin uusi 156 j §, jossa viitattaisiin 153 ja 154 §:ään.

156 k §. Lakiin lisättäisiin uusi 156 k §, jossa säädettäisiin siitä, miten palautushakemuksia koskevat ilmoitukset, lisätietopyynnöt ja päätökset lähetetään hakijalle.

Voimassa olevan 155 §:n mukaan palautusta tai sen takaisinperimistä koskevat lisäselvityspyynnöt ja päätökset voidaan antaa tiedoksi lähettämällä ne postitse hakijan ilmoittamaan osoitteeseen. Asianomaisen katsotaan saaneen asiasta tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun asiakirja on annettu postin kuljetettavaksi. Lakiehdotuksen mukaan tämä säännös koskisi vain EY:n alueelle sijoittautumattomia yrityksiä.

Pykäläehdotuksen 1 momentin mukaan ilmoitus palautushakemuksen vastaanottoajankohdasta ja palautusta koskevat lisätietopyynnöt lähetetään hakijalle sähköpostitse hakijan ilmoittamaan osoitteeseen. Lisätietopyynnöt lähetettäisiin kuitenkin postitse kirjeellä, jos asianomaisen yksityisyyden suojaaminen, muu erityisen suojan tai suojelun tarve tai oikeuksien turvaaminen sitä edellyttäisi.

Ilmoitus ja lisätietopyynnöt voitaisiin vaihtoehtoisesti lähettää hakijalle hakijan sijoittautumisjäsenvaltion perustaman sähköisen portaalin kautta sijoittautumisjäsenvaltion virka-apua käyttäen. Virka-apua voitaisiin pyytää hallinnollisesta yhteistyöstä arvonlisäverotuksen alalla annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1798/2003 14 artiklan nojalla. Virka-avun pyytäminen riippuisi käytännössä lähinnä siitä, mahdollistavatko tietojärjestelmät tämän tyyppisten viestien lähettämisen palautusjäsenvaltiosta sijoittautumisjäsenvaltioon jäsenvaltioiden välisen tietojenvaihdon edellyttämää yhteistä tietoliikenneverkkoa käyttäen.

Jos lisätietoja pyydetään viranomaiselta tai muulta henkilöltä kuin hakijalta, pykäläehdotuksen 2 momentin mukaan pyyntö tehdään sähköisesti vain, jos sähköinen menettely on pyynnön vastaanottajalle mahdollista. Vastaava säännös sisältyy palautusmenettelydirektiivin 20 artiklan 1 kohtaan.

Jäsenvaltioiden tietojärjestelmät ja niiden väliset yhteydet on tarkoitus rakentaa siten, että palautusjäsenvaltio voisi lähettää palautusta koskevan päätöksen sähköisesti sijoittautumisjäsenvaltiolle ja tämä siirtäisi virka-apuna päätöksen sähköiseen portaaliin hakijan saataville. Koska tietojärjestelmät eivät ole vielä valmiita ja päätöksen tiedoksi antamishetken todentamistapaa ei ole vielä ratkaistu, ehdotetaan 3 momentissa säädettäväksi nykyistä vastaavasti, että palautusta tai sen takaisinperimistä koskevat päätökset voidaan antaa tiedoksi lähettämällä ne postitse kirjeellä hakijan ilmoittamaan osoitteeseen. Säännöksessä todettaisiin lisäksi, että päätökset voidaan myös lähettää hakijalle sähköisesti hakijan sijoittautumisjäsenvaltion perustaman sähköisen portaalin kautta sijoittautumisjäsenvaltion virka-apua käyttäen.

Pykäläehdotuksen 4 momenttiin sisältyisi nykyistä vastaava säännös postitse kirjeellä lähetetyn asiakirjan tiedoksisaannista.

156 l §. Voimassa olevan 156 §:n mukaan palautukseen ja 153 §:n nojalla maksuunpantoon määrään noudatetaan muutoin soveltuvin osin, mitä arvonlisäverosta tämän lain II osassa sekä muussa laissa säädetään. Arvonlisäverolain 192 ja 193 §:ssä tarkoitettu kolmen vuoden määräaika lasketaan sen kalenterivuoden päättymisestä, johon kuuluvaa ajanjaksoa päätös koskee. Lakiehdotuksen mukaan tämä 156 § koskisi vain EY:n alueelle sijoittautumattomia hakijoita. Lakiin lisättävään uuteen 156 l §:ään otettaisiin EY:n alueelle sijoittautuneita yrityksiä koskeva 156 §:ää vastaava säännös.

15 a luku. **Toisiin jäsenvaltioihin tehtävät palautushakemukset**

Palautusmenettelydirektiivin mukaisessa EY:n alueelle sijoittautuneita ulkomaalaisia yrityksiä koskevassa uudessa sähköisessä yhden yhteyspisteen veronpalautusjärjestelmässä yritykset tekevät palautushakemukset toisiin jäsenvaltioihin oman sijoittautumisjäsenvaltionsa ylläpitämän sähköisen portaalin kautta.

Lakiin lisättäisiin uusi 15 a luku ja uusi 156 m §, johon otettaisiin toisiin jäsenvaltioihin tehtäviä palautushakemuksia koskevat säännökset.

156 m §. Lakiin lisättävän uuden 156 m §:n 1 momentissa säädettäisiin siitä, että Suomeen sijoittautuneiden arvonlisäverovelvollisten, jotka hakevat palautusta toisista jäsenvaltioista, on tehtävä hakemukset Suomen Verohallinnolle sen perustaman ja ylläpitämän sähköisen portaalin kautta. Säännösehdotus perustuu palautusmenettelydirektiivin 7 artiklaan. Pykälän 1 momenttiin otettaisiin lisäksi palautusmenettelydirektiivin 15 artiklaa vastaava säännös siitä, ettei hakemusta katsota tehdyksi, ellei siinä ole kaikkia palautusjäsenvaltion edellyttämiä tietoja. Käytännössä tietojärjestelmä estäisi hakemuksen toimittamisen, ellei kaikkia kyseisen jäsenvaltion edellyttämiä tietokenttiä olisi täytetty.

Pykäläehdotuksen 2 momentin mukaan Verohallinto toimittaa hakijalle viipymättä sähköisen vastaanottotodistuksen sähköisen portaalin kautta. Tietojärjestelmä toimittaisi tämän ilmoituksen automaattisesti. Säännösehdotus perustuu palautusmenettelydirektiivin 15 artiklan 2 kohtaan.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin, että Verohallinto ei toimita palautushakemusta palautusjäsenvaltiolle, jos hakijaa ei ole palautusajanjakson aikana merkitty arvonlisäverovelvollisten rekisteriin. Säännösehdotus perustuu palautusmenettelydirektiivin 18 artiklaan.

Pykäläehdotuksen 4 momentin mukaan 3 momentissa tarkoitettu päätös olla toimittamatta hakemusta palautusjäsenvaltiolle voitaisiin lähettää postitse saantitodistusta vaatimatta. Tämän lisäksi tietojärjestelmä ilmoittaisi päätöksestä hakijalle automaattisesti.

Muutoksenhakuun 3 momentissa tarkoitettua päätöksestä sovellettaisiin 4 momentin mukaan, mitä 21 luvussa säädetään muutoksenhausta ennakkoratkaisua koskevasta päätöksestä. Hakijan valitusaika Helsingin hallinto-oikeuteen olisi siis 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista.

16 luku. Veroviranomaiset

157 §. Voimassa olevan pykälän 3 momentin mukaan Uudenmaan verovirasto ratkaisee oikeuden 122 §:ssä tarkoitettuun palautukseen ja suorittaa muut palautukseen liittyvät tehtävät. Tämä säännös koskisi jatkossakin

Suomelle palautusjäsenvaltiona tehtäviä hakemuksia.

Suomeen sijoittautumisjäsenvaltiona toimitettavia palautushakemuksia koskisi uusi pykälään lisättäväksi ehdotettu 4 momentti. Sen mukaan Verohallinto vastaanottaisi ja toimittaisi edelleen palautusjäsenvaltioille Suomeen sijoittautuneiden verovelvollisten muihin jäsenvaltioihin tehtävät palautushakemukset perustamansa sähköisen portaalin kautta. Käytännössä tietojärjestelmä hoitaisi hakemusten edelleen toimittamisen automaattisesti. Lisäksi Verohallinto suorittaisi muut hakemusten edelleen toimittamiseen liittyvät tehtävät, kuten lakiehdotuksen 156 m §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitettua päätöksen olla toimittamatta hakemusta palautusjäsenvaltiolle, jos hakijaa ei ole merkitty arvonlisäverovelvollisten rekisteriin.

2 Tarkemmat säännökset ja määräykset

Verohallitus on voimassaolevan arvonlisäverolain 151 §:ään sisältyvän valtuutuksen nojalla antanut päätöksen ulkomaalaisen elinkeinonharjoittajan arvonlisäveron palautushakemuksessa ilmoitettavista tiedoista ja hakemukseen liitettävistä asiakirjoista (1098/2001). Lakiehdotuksen mukaan 151 § koskisi vain EY:n alueelle sijoittautumattomia palautuksenhakijoita.

Palautusmenettelydirektiiviin perustuva, lakiehdotuksen mukainen EY:n alueelle sijoittauneiden yritysten uusi sähköinen yhden yhteyspisteen palautusjärjestelmä edellyttää erillisiä yksityiskohtaisia säännöksiä sähköisessä palautushakemuksessa annettavista tiedoista ja hakemukseen liitettävistä asiakirjoista. Näistä asioista säädetään yksityiskohtaisesti palautusmenettelydirektiivissä. Lakiehdotuksen mukaan lakiin lisättävän uuden 156 c §:n 3 momentissa annettaisiin Verohallinnolle valtuutus antaa tarkempia säännöksiä palautushakemuksessa annettavista tiedoista ja hakemukseen liitettävistä asiakirjoista. Lisäksi uuden 156 d §:n 2 momentissa Verohallinnolle annettaisiin valtuutus antaa tarkempia määräyksiä palautushakemuksen korjausilmoituksessa annettavista tiedoista.

3 Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Lakiehdotus

Laki**arvonlisäverolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 30 päivänä joulukuuta 1993 annetun arvonlisäverolain (1501/1993) 125 §, *muutetaan* 70 §:n 1 momentin 6 ja 7 kohta, 71 §:n 3 ja 4 kohta, 94 §:n 1 momentin 12 ja 14—17 kohta, 122 §, 122 a §, 123 §, 126 §, 132 ja 150 §, 151 §:n 1 ja 3 momentti sekä 152 §, sellaisina kuin niistä ovat 70 §:n 1 momentin 6 kohta laissa 1767/1995 ja 7 kohta laissa 763/1999, 71 §:n 3 ja 4 kohta mainitussa laissa 1767/1995, 94 §:n 1 momentin 12 ja 14 kohta laissa 737/2008 ja 15—17 kohta mainitussa laissa 1486/1994, 122 § mainituissa laeissa 1486/1994 ja 1767/1995 ja laissa 940/1999, 122 a ja 132 § mainitussa laissa 940/1999, 126 § laissa 915/2001, 150 § osaksi mainitussa laissa 940/1999 ja 152 § osaksi mainitussa laissa 1486/1994, sekä

lisätään 70 §:ään 1 momenttiin siitä mainitulla lailla 1767/1995 kumotun 8 kohdan tilalle uusi 8 kohta, 150 §:n edelle uusi väliotsikko, lakiin uusi 156 a—156 l § ja niiden edelle uusi väliotsikko, lakiin uusi 15 a luku ja 157 §:ään uusi 4 momentti seuraavasti:

70 §

Veroa ei suoriteta seuraavista myynneistä:

6) ilma-aluksen, sen varaosan tai varusteen myynti taikka tavaran myynti ilma-aluksen varustamiseksi sellaisen elinkeinonharjoittajan käyttöön, joka maksua vastaan harjoittaa pääasiallisesti kansainvälistä lentoliikennettä;

7) tavaran myynti ammattimaisessa kansainvälisessä liikenteessä olevalla vesi- tai ilma-aluksella tapahtuvaa myyntiä varten sekä tällaisella aluksella tapahtuva myynti ulkomaille matkustaville, jollei 2 momentissa toisin säädetä;

8) tavaran myynti ammattimaisessa kansainvälisessä liikenteessä olevan vesi-aluksen varustamiseksi.

71 §

Veroa ei suoriteta seuraavista myynneistä:

3) ammattimaisessa kansainvälisessä liikenteessä olevalla vesi- tai ilma-aluksella tapahtuva palvelun myynti ulkomaille matkustaville sekä palvelun myynti tällaisen vesi-

aluksen tai sen lastin välittömiä tarpeita varten;

4) ilma-aluksen, sen varaosan tai varusteen vuokraus tai niihin kohdistuvan työsuorituksen myynti, ilma-aluksen rahtaus taikka muun palvelun myynti ilma-aluksen tai sen lastin välittömiä tarpeita varten sellaisen elinkeinonharjoittajan käyttöön, joka maksua vastaan harjoittaa pääasiallisesti kansainvälistä lentoliikennettä;

94 §

Verotonta on seuraavien tavaroiden maahantuonti:

12) yhteisön tullittomuusjärjestelmän luomisesta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o xxx/2009 (*tullittomuusasetus*) 3—24 artiklan, 54—56 artiklan, 59 artiklan, 60—65 artiklan, 74—103 artiklan, 106—113 artiklan sekä II liitteen B kohdassa tarkoitetut 43 artiklan perusteella tullittomat tavarat;

14) tullittomuusasetuksen 25—27 artiklan mukaan tullittomat tavarat, savukkeita, pik-

kusikareita, sikareita, piippu- ja savuketupakkaa, alkoholia ja alkoholijuomia lukuun ottamatta, seuraavin lisärajoituksin:

a) enintään 500 grammaa kahvia tai 200 grammaa kahviutetta ja esanssia;

b) enintään 100 grammaa teetä tai 40 grammaa teeutetta ja esanssia;

15) tullittomuusasetuksen 53 artiklan mukaan tullittomat tavarat edellyttäen että tavarat on saatu ilmaiseksi ja että ne on tarkoitettu koulutusta ja tieteellistä tutkimusta harjoittavien julkisten laitosten käyttöön tai viranomaisen hyväksymien, mainittua toimintaa harjoittavien yksityisten laitosten käyttöön;

16) tullittomuusasetuksen 104 artiklan mukaan tullittomat tavarat, jos ne tuodaan ilmaiseksi viranomaisille, yhteisöille tai järjestöille;

17) tullittomuusasetuksen 105 artiklan mukaan tullittomat tavarat, jos niistä maksettu vastike sisällytetään kuljetettavan tavarahan maahantuonnin veron perusteeseen;

122 §

Ulkomaisella elinkeinonharjoittajalla on oikeus saada palautuksena tavarahan tai palvelun hankintaan sisältyvä arvonlisävero, jos hänellä ei ole Suomessa kiinteää toimipaikkaa, josta hän suorittaa liiketoimia, ja jos hän ei harjoita Suomessa liiketoiminnan muodossa muuta tavaroiden ja palvelujen myyntiä kuin:

1) myyntiä, josta ostaja on 8 a tai 9 §:n nojalla verovelvollinen tai jossa ostajana on valtio; ja

2) kuljetuspalvelujen ja niiden liitännäispalvelujen myyntiä, joka on 71, 72 d tai 72 h §:n nojalla verotonta.

Vero palautetaan siltä osin kuin hankinta liittyy ulkomaalaisen:

1) ulkomailla harjoittamaan toimintaan, joka olisi aiheuttanut verovelvollisuuden tai oikeuttanut 131 §:ssä tarkoitettuun palautukseen, jos toimintaa olisi harjoitettu Suomessa; tai

2) Suomessa harjoittamaan 1 momentin 1 tai 2 kohdassa tarkoitettuun myyntiin.

Oikeus palautukseen koskee vain veroa, joka olisi voitu 10 luvun säännösten nojalla

vähentää, jos ulkomaalainen olisi ollut toiminnastaan verovelvollinen.

122 a §

Edellä 122 §:n 1 momentissa tarkoitettulla ulkomaisella elinkeinonharjoittajalla on oikeus saada palautuksena 131 a §:ssä tarkoitettu hankintaan sisältyvä vero, jos tavarahan tai palvelun hankinta liittyy ulkomaalaisen ulkomailla harjoittamaan toimintaan, joka olisi oikeuttanut 131 a §:ssä tarkoitettuun palautukseen, jos toimintaa olisi harjoitettu Suomessa.

123 §

Palautusoikeuden edellytyksenä on, että elinkeinonharjoittaja on hankkinut tavarat tai palvelut sijoittautumisvaltiossa vähennykseen oikeuttavia liiketoimia varten.

Jos elinkeinonharjoittaja suorittaa sijoittautumisvaltiossa sekä vähennykseen oikeuttavia että vähennykseen oikeuttamattomia liiketoimia, hän saa 122 ja 122 a §:n mukaisesti palautettavasta verosta enintään vähennykseen oikeuttaviin liiketoimiin liittyvän osuuden. Vähennyskelpoinen osuus määritetään toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneen elinkeinonharjoittajan osalta yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä annetun neuvoston direktiivin 2006/112/ETY (*arvonlisäverodirektiivi*) 173 artiklaan perustuvan sijoittautumisvaltion lainsäädännön mukaisesti.

Sijoittautumisvaltiolla tarkoitetaan valtiota, jossa elinkeinonharjoittajalla on kotipaikka tai kiinteä toimipaikka, josta hän suorittaa liiketoimia.

126 §

Jos palautushakemus koskee koko kalenterivuotta tai sen loppuosaa, palautusta ei makseta, jos palautettava määrä on alle 50 euroa. Muussa tapauksessa palautusta ei makseta, jos palautettava määrä on alle 400 euroa.

132 §

Ulkomaalaisella ei ole oikeutta saada 131 tai 131 a §:ssä tarkoitettua palautusta hankinnasta, jonka osalta hän on 122 tai 122 a §:n mukaan oikeutettu palautukseen. Tätä ei sovelleta, jos Suomessa 71, 72 d tai 72 h §:n nojalla verotonta kuljetuspalvelujen ja niiden liitännäispalvelujen myyntiä harjoittava ul-

komaalainen merkitään tästä toiminnastaan Suomessa arvonnäkövelvollisten rekisteriin. Tällöin hän on oikeutettu vain 131 tai 131 a §:n mukaiseen palautukseen.

Yhteisöön sijoittautumattomat elinkeinonharjoittajat

150 §

Yhteisöön sijoittautumattoman elinkeinonharjoittajan on haettava 122 ja 122 a §:ssä tarkoitettua palautusta kirjallisesti Verohallinnolta.

Yhteisöön sijoittautumattomalla elinkeinonharjoittajalla tarkoitetaan elinkeinonharjoittajaa, jolla ei ole Yhteisön alueella kotipaikkaa tai kiinteää toimipaikkaa, josta hän suorittaa liiketoimia.

Palautushakemuksen on koskettava ajanjaksoa, joka on vähintään kolmen peräkkäisen samaan kalenterivuoteen kuuluvan kalenterikuukauden ja enintään kalenterivuoden mittainen. Hakemus voidaan kuitenkin tehdä kolmea kuukautta lyhyemmältä ajanjaksolta, jos hakemus koskee kalenterivuoden loppuosaa.

Hankintaan sisältyvä vero kohdistetaan sille hakemusjaksolle, jonka aikana:

1) velvollisuus suorittaa vero kyseisestä myynnistä on 15 §:n 1 momentin 1 tai 2 kohdan nojalla syntynyt taikka tavarasta tai palvelusta on laskutettu, sen mukaan, kumpi tapahtuu viimeksi; tai

2) maahan tuotu tavara on tullattu.

Hakemus voi koskea myös sellaisten tavaroiden ja palvelujen laskutettua ostoa ja sellaisten tavaroiden maahantuontia, jotka on toimitettu, suoritettu tai tullattu saman kalenterivuoden aikana, jos ostoa tai tuontia ei ole sisällytetty aikaisempiin hakemuksiin.

Hakemus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, johon kuuluvaa ajanjaksoa hakemus koskee.

151 §

Palautushakemus on tehtävä Verohallinnon vahvistamalla lomakkeella suomen, ruotsin tai englannin kielellä.

Verohallinto antaa tarkemmat määräykset hakemuksessa annettavista tiedoista ja hakemukseen liitettävistä asiakirjoista.

152 §

Palautus maksetaan euromääräisenä hakijan ilmoittamalle Suomessa sijaitsevan pankin tilille. Palautus voidaan hakijan pyynnöstä maksaa toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevaan pankkiin, jolloin hakija vastaa ulkomaisen pankin perimistä palautuksen maksamisesta aiheutuneista kuluista. Palautukselle ei makseta korkoa.

Verohallinnon on palautettava hakijan palautushakemukseen liittämät 151 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettut alkuperäiset asiakirjat viivytyksettä.

Toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneet elinkeinonharjoittajat

156 a §

Toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneen elinkeinonharjoittajan on haettava 122 ja 122 a §:ssä tarkoitettua palautusta sähköisesti Verohallinnolta toimittamalla hakemus sijoittautumisjäsenvaltiolle tämän perustaman sähköisen tietojärjestelmän kautta.

Toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneella elinkeinonharjoittajalla tarkoitetaan elinkeinonharjoittajaa, jolla on muussa jäsenvaltiossa kuin Suomessa kotipaikka tai kiinteä toimipaikka, josta hän suorittaa liiketoimia.

156 b §

Palautushakemuksen on koskettava ajanjaksoa, joka on vähintään kolmen peräkkäisen samaan kalenterivuoteen kuuluvan kalenterikuukauden ja enintään kalenterivuoden mittainen. Hakemus voidaan kuitenkin tehdä kolmea kuukautta lyhyemmältä ajanjaksolta, jos hakemus koskee kalenterivuoden loppuosaa.

Hankintaan sisältyvä vero kohdistetaan sille hakemusjaksolle, jonka aikana:

1) velvollisuus suorittaa vero kyseisestä myynnistä on 15 §:n 1 momentin 1 tai 2 kohdan nojalla syntynyt taikka tavarasta tai palvelusta on laskutettu, sen mukaan, kumpi tapahtuu viimeksi; tai

2) maahan tuotu tavara on tullattu.

Hakemus voi koskea myös sellaisten tavaroiden ja palvelujen laskutettua ostoa ja sellaisten tavaroiden maahantuontia, jotka on toimitettu, suoritettu tai tullattu saman kalenterivuoden aikana, jos ostoa tai tuontia ei ole sisällytetty aikaisempiin hakemuksiin.

Hakemus on tehtävä yhdeksän kuukauden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, johon kuuluvaa ajanjaksoa hakemus koskee.

156 c §

Palautushakemus on tehtävä suomen, ruotsin tai englannin kielellä.

Hakemukseen on liitettävä sähköinen jäljennös sellaisista laskuista ja tuontiasiakirjoista, joiden veron peruste on vähintään 1 000 euroa.

Verohallinto antaa tarkemmat määräykset hakemuksessa annettavista tiedoista ja tietojen antotavasta sekä hakemukseen liitettävistä asiakirjoista. Hakemus katsotaan tehdyksi ainoastaan siinä tapauksessa, että hakija on antanut kaikki Verohallinnon määräyksessä edellytetyt tiedot.

156 d §

Jos 123 §:n 2 momentissa tarkoitettua sijoittautumisjäsenvaltiossa sovellettavaa vähennyskelpoista osuutta tarkistetaan palautushakemuksen toimittamisen jälkeen arvonalisäverodirektiivin 175 artiklan mukaisesti, elinkeinonharjoittajan on ilmoitettava tarkistettu vähennyskelpoinen osuus palautusajanjaksoa seuraavan kalenterivuoden aikana sijoittautumisjäsenvaltion perustaman sähköisen tietojärjestelmän kautta.

Verohallinto antaa tarkemmat määräykset korjausilmoituksessa annettavista tiedoista.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua vähennyskelpoisen osuuden tarkistuksen johdosta liikaa palautettu tai palauttamatta jäänyt määrä voidaan ottaa huomioon palautusjaksoa seuraavan kalenterivuoden aikana tehdyn palautushakemuksen perusteella palautettavan määrän alentamisena tai korottamisena.

156 e §

Verohallinto ilmoittaa hakijalle viipymättä sähköisesti sen päivän, jona se vastaanotti hakemuksen sijoittautumisjäsenvaltiolta.

Palautusta koskeva päätös on lähetettävä hakijalle neljän kuukauden kuluessa hake-

muksen vastaanottamisesta, jos lisätietoja ei pyydetä.

156 f §

Jos Verohallinnolla ei ole kaikkia asian ratkaisemiseksi tarvittavia tietoja, sen on pyydetävä lisätietoja neljän kuukauden kuluessa siitä, kun se vastaanotti hakemuksen. Tarvittaessa voidaan pyytää vielä täydentäviä lisätietoja.

Jos Verohallinnolla on perusteltuja epäilyjä palautushakemuksen oikeellisuudesta, lisätietona voidaan myös pyytää hakijaa toimittamaan lasku tai tuontiasiakirja.

Pyydetty tiedot on toimitettava Verohallinnolle kuukauden kuluessa pyynnön vastaanottopäivästä.

156 g §

Jos Verohallinto on pyytänyt lisätietoja, sen on lähetettävä palautusta koskeva päätös hakijalle kahden kuukauden kuluessa tietojen saamisesta tai, jos tietoja ei ole saatu, kahden kuukauden kuluessa lisätietojen antamiselle asetetun määräajan päättymisestä. Palautusta koskevan päätöksen määräaika on kuitenkin aina vähintään kuusi kuukautta siitä, kun Verohallinto vastaanotti hakemuksen.

Jos Verohallinto on pyytänyt täydentäviä lisätietoja, palautusta koskeva päätös on lähetettävä hakijalle kahdeksan kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta.

156 h §

Palautus maksetaan 10 työpäivän kuluessa 156 e tai 156 g §:ssä tarkoitettua määräajan päättymisestä.

Palautus maksetaan euromääräisenä hakijan ilmoittamalle Suomessa sijaitsevan pankin tilille. Palautus voidaan hakijan pyynnöstä maksaa toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevaan pankkiin, jolloin hakija vastaa ulkomaisen pankin perimistä palautuksen maksamisesta aiheutuneista kuluista.

156 i §

Jos palautus maksetaan 156 h §:n 1 momentissa säädetyn määräajan jälkeen, palautukselle maksetaan veronkantolain (609/2005) 22 §:ssä säädetty korko. Korko lasketaan sitä päivää, jolloin palautus olisi 156 h §:n 1 momentin mukaan tullut viimeis-

tään maksaa, seuraavasta päivästä palautuksen tosiasialliseen maksupäivään saakka.

Korkoa ei makseta, jos hakija ei ole toimitanut pyydettyjä lisätietoja tai täydentäviä lisätietoja määräjassa.

156 j §

Liikaa palautetun määrän takaisinperimiseen ja veron korottamiseen sovelletaan, mitä 153 ja 154 §:ssä säädetään.

156 k §

Ilmoitus palautushakemuksen vastaanottoajankohdasta lähetetään hakijalle sähköisenä viestinä hänen ilmoittamaansa osoitteeseen. Myös palautusta tai palautuksen takaisinperimistä koskevat lisätietopyynnot lähetetään sähköisenä viestinä, ellei 2 momentin taikka asianomaisen yksityisyyden suojaamisen, muun erityisen suojan tai suojelun tarpeen tai oikeuksien turvaamisen johdosta pyyntöä ole lähetettävä postitse kirjeellä. Ilmoitus ja lisätietopyynnot voidaan vaihtoehtoisesti lähettää hakijalle sähköisesti hakijan sijoittautumisjäsenvaltion perustaman sähköisen tietojärjestelmän kautta sijoittautumisjäsenvaltion virka-apua käyttäen.

Jos lisätietoja pyydetään viranomaiselta tai muulta henkilöltä kuin hakijalta, pyyntö tehdään sähköisesti vain, jos sähköinen menettely on pyynnön vastaanottajalle mahdollista.

Palautusta tai palautuksen takaisinperimistä koskevat päätökset voidaan antaa tiedoksi lähettämällä ne postitse kirjeellä hakijan ilmoittamaan osoitteeseen. Päätökset voidaan myös lähettää hakijalle sähköisesti hakijan sijoittautumisjäsenvaltion perustaman sähköisen tietojärjestelmän kautta sijoittautumisjäsenvaltion virka-apua käyttäen.

Asianomaisen katsotaan saaneen postitse kirjeellä lähetetyn asiakirjan tiedoksi, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun asiakirja on annettu postin kuljettavaksi.

156 l §

Palautukseen ja 156 j §:n nojalla maksuunpantuun määrään sovelletaan muutoin, mitä arvonlisäverosta tämän lain II osassa sekä muussa laissa säädetään.

Jäljempänä 192 ja 193 §:ssä tarkoitettu kolmen vuoden määräaika lasketaan sen kalen-

terivuoden päättymisestä, johon kuuluvaa ajanjaksoa tässä luvussa tarkoitettu päätös koskee.

15 a luku

Toisiin jäsenvaltioihin tehtävät palautushakemukset

156 m §

Suomeen sijoittautuneen elinkeinonharjoittajan, joka hakee 122 tai 122 a §:ssä tarkoitettua arvonlisäveron palautusta vastaavaa palautusta toisesta jäsenvaltiosta, on toimitettava palautushakemus Suomen Verohallinnolle sen perustaman sähköisen tietojärjestelmän kautta. Hakemus katsotaan tehdyksi ainoastaan siinä tapauksessa, että hakija on antanut kaikki sen jäsenvaltion, josta palautusta haetaan, arvonlisäverodirektiivin 8, 9 ja 11 artiklan perusteella edellyttämät tiedot.

Verohallinto toimittaa hakijalle viipymättä sähköisen vastaanottotodistuksen sähköisen tietojärjestelmän kautta.

Verohallinto ei toimita palautushakemusta sille jäsenvaltiolle, josta palautusta haetaan, jos hakija ei ole palautusajanjakson aikana ollut merkittynä arvonlisäverovelvollisten rekisteriin.

Edellä 3 momentissa tarkoitettu päätös olla toimittamatta hakemusta voidaan antaa tiedoksi lähettämällä se postitse kirjeellä hakijan ilmoittamaan osoitteeseen. Asianomaisen katsotaan saaneen asiasta tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun asiakirja on annettu postin kuljettavaksi. Tämän lisäksi päätöksestä ilmoitetaan viipymättä sähköisesti tietojärjestelmän kautta.

Muutoksenhakuun 3 momentissa tarkoitettua päätöksestä sovelletaan, mitä 21 luvussa säädetään muutoksenhausta ennakkoratkaisua koskevasta päätöksestä.

157 §

Verohallinto vastaanottaa ja toimittaa edelleen 156 m §:ssä tarkoitettujen toisille jäsenvaltioille tehtävät palautushakemukset perustamansa sähköisen tietojärjestelmän kautta ja suorittaa muut hakemusten edelleen toimitamiseen liittyvät tehtävät.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta Edellä lain 70 §:n 1 momentin 6—8 kohtaa
20 . ja 71 §:n 3 ja 4 kohtaa ei sovelleta ennen tä-
Ennen tämän lain voimaantuloa tehtyihin män lain voimaantuloa toimitettuihin tava-
palautushakemuksiin sovelletaan tämän voi- roihin ja suoritettuihin palveluihin.
maan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Helsingissä 2 päivänä lokakuuta 2009

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Valtiovarainministeri *Jyrki Katainen*

Laki**arvonlisäverolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 30 päivänä joulukuuta 1993 annetun arvonlisäverolain (1501/1993) 125 §,
muutetaan 70 §:n 1 momentin 6 ja 7 kohta, 71 §:n 3 ja 4 kohta, 94 §:n 1 momentin 12 ja
 14—17 kohta, 122 §, 122 a §, 123 §, 126 §, 132 ja 150 §, 151 §:n 1 ja 3 momentti sekä 152 §,
 sellaisina kuin niistä ovat 70 §:n 1 momentin 6 kohta laissa 1767/1995 ja 7 kohta laissa
 763/1999, 71 §:n 3 ja 4 kohta mainitussa laissa 1767/1995, 94 §:n 1 momentin 12 ja 14 kohta
 laissa 737/2008 ja 15—17 kohta mainitussa laissa 1486/1994, 122 § mainituissa laeissa
 1486/1994 ja 1767/1995 ja laissa 940/1999, 122 a ja 132 § mainitussa laissa 940/1999, 126 §
 laissa 915/2001, 150 § osaksi mainitussa laissa 940/1999 ja 152 § osaksi mainitussa laissa
 1486/1994, sekä
lisätään 70 §:ään 1 momenttiin siitä mainitulla lailla 1767/1995 kumotun 8 kohdan tilalle
 uusi 8 kohta, 150 §:n edelle uusi väliotsikko, lakiin uusi 156 a—156 l § ja niiden edelle uusi
 väliotsikko, lakiin uusi 15 a luku ja 157 §:ään uusi 4 momentti seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

70 §

Veroa ei suoriteta seuraavista myynneistä:

6) ilma-aluksen, sen varaosan tai varusteen myynti sellaisen elinkeinonharjoittajan käyttöön, joka maksua vastaan harjoittaa pääasiallisesti kansainvälistä lentoliikennettä;

7) tavarán myynti ammattimaisessa kansainvälisessä liikenteessä olevan vesi- tai ilma-aluksen *varustamiseksi tai tällaisella aluksella* tapahtuvaa myyntiä varten sekä tällaisella aluksella tapahtuva myynti ulkomaille matkustaville, jollei 2 momentissa toisin säädetä.

70 §

Veroa ei suoriteta seuraavista myynneistä:

6) ilma-aluksen, sen varaosan tai varusteen myynti *taikka tavarán myynti ilma-aluksen varustamiseksi* sellaisen elinkeinonharjoittajan käyttöön, joka maksua vastaan harjoittaa pääasiallisesti kansainvälistä lentoliikennettä;

7) tavarán myynti ammattimaisessa kansainvälisessä liikenteessä *olevalla vesi- tai ilma-aluksella* tapahtuvaa myyntiä varten sekä tällaisella aluksella tapahtuva myynti ulkomaille matkustaville, jollei 2 momentissa toisin säädetä;

8) *tavarán myynti ammattimaisessa kansainvälisessä liikenteessä olevan vesi-aluksen varustamiseksi.*

71 §

Veroa ei suoriteta seuraavista myynneistä:

3) palvelun myynti ammattimaisessa kansainvälisessä liikenteessä olevan vesi- tai ilma-aluksen taikka sen lastin välittömiä tarpeita varten sekä tällaisella aluksella tapahtuva palvelun myynti ulkomaille matkustaville;

71 §

Veroa ei suoriteta seuraavista myynneistä:

3) ammattimaisessa kansainvälisessä liikenteessä *olevalla vesi- tai ilma-aluksella* tapahtuva palvelun myynti ulkomaille matkustaville sekä palvelun myynti tällaisen *vesi-aluksen* tai sen lastin välittömiä tarpeita varten;

4) ilma-aluksen, sen varaosan tai varusteen vuokraus tai niihin kohdistuvan työsuorituksen myynti taikka ilma-aluksen rahtaus sellaisen elinkeinonharjoittajan käyttöön, joka maksua vastaan harjoittaa pääasiallisesti kansainvälistä lentoliikennettä;

4) ilma-aluksen, sen varaosan tai varusteen vuokraus tai niihin kohdistuvan työsuorituksen myynti, ilma-aluksen rahtaus taikka *muun palvelun myynti ilma-aluksen tai sen lastin välittömiä tarpeita varten* sellaisen elinkeinonharjoittajan käyttöön, joka maksua vastaan harjoittaa pääasiallisesti kansainvälistä lentoliikennettä;

94 §

Verotonta on seuraavien tavaroiden maahantuonti:

12) yhteisön tullittomuusjärjestelmän luomisesta annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 918/83 (*tullittomuusasetus*) 2–19, 25, 26, 61–63, 63 c, 64, 65–69, 79–108 ja 111–118 artiklan sekä liitteen II B kohdassa tarkoitetut 51 artiklan perusteella tullittomat tavarat;

14) tullittomuusasetuksen 29–31 artiklan mukaan tullittomat tavarat, savukkeita, pikkusikareita, sikareita, piippu- ja savuketupakkaa, alkoholia ja alkoholijuomia lukuun ottamatta, seuraavin lisärajoituksin:

- a) enintään 500 grammaa kahvia tai 200 grammaa kahviuutetta ja esanssia;
- b) enintään 100 grammaa teetä tai 40 grammaa teeuutetta ja esanssia;

15) tullittomuusasetuksen 60 artiklan mukaan tullittomat tavarat, edellyttäen että tavarat on saatu ilmaiseksi ja että ne on tarkoitettu koulutusta ja tieteellistä tutkimusta harjoittavien julkisten laitosten käyttöön tai viranomaisen hyväksymien, mainittua toimintaa harjoittavien yksityisten laitosten käyttöön;

16) tullittomuusasetuksen 109 artiklan a–q kohdan mukaan tullittomat tavarat, jos ne tuodaan ilmaiseksi viranomaisille, yhteisöille tai järjestöille;

17) tullittomuusasetuksen 110 artiklan mukaan tullittomat tavarat, mikäli niistä maksettu vastike sisällytetään kuljetettavan tavarahan maahantuonnin veron perusteeseen;

94 §

Verotonta on seuraavien tavaroiden maahantuonti:

12) yhteisön tullittomuusjärjestelmän luomisesta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o xxx/2009 (*tullittomuusasetus*) 3–24 artiklan, 54–56 artiklan, 59 artiklan, 60–65 artiklan, 74–103 artiklan, 106–113 artiklan sekä II liitteen B kohdassa tarkoitetut 43 artiklan perusteella tullittomat tavarat;

14) tullittomuusasetuksen 25–27 artiklan mukaan tullittomat tavarat, savukkeita, pikkusikareita, sikareita, piippu- ja savuketupakkaa, alkoholia ja alkoholijuomia lukuun ottamatta, seuraavin lisärajoituksin:

- a) enintään 500 grammaa kahvia tai 200 grammaa kahviuutetta ja esanssia;
- b) enintään 100 grammaa teetä tai 40 grammaa teeuutetta ja esanssia;

15) tullittomuusasetuksen 53 artiklan mukaan tullittomat tavarat edellyttäen että tavarat on saatu ilmaiseksi ja että ne on tarkoitettu koulutusta ja tieteellistä tutkimusta harjoittavien julkisten laitosten käyttöön tai viranomaisen hyväksymien, mainittua toimintaa harjoittavien yksityisten laitosten käyttöön;

16) tullittomuusasetuksen 104 artiklan mukaan tullittomat tavarat, jos ne tuodaan ilmaiseksi viranomaisille, yhteisöille tai järjestöille;

17) tullittomuusasetuksen 105 artiklan mukaan tullittomat tavarat, jos niistä maksettu vastike sisällytetään kuljetettavan tavarahan maahantuonnin veron perusteeseen;

122 §

Ulkomaisella elinkeinonharjoittajalla, joka

122 §

Ulkomaisella elinkeinonharjoittajalla on

ei ole harjoittamastaan myynnistä verovelvollinen ja jolla ei ole Suomessa kiinteää toimipaikkaa, on oikeus saada palautuksena hankintaan sisältyvä arvonlisävero, jos tavarain tai palvelun hankinta liittyy ulkomaalaisen

1) ulkomailla harjoittamaan toimintaan, joka olisi aiheuttanut verovelvollisuuden tai oikeuttanut 131 §:ssä tarkoitettuun palautukseen, jos toimintaa olisi harjoitettu Suomessa; tai

2) Suomessa harjoittamaan 8 a tai 9 §:ssä tarkoitettuun myyntiin, josta ostaja on verovelvollinen tai jossa ostajana on valtio.

Oikeus palautukseen koskee vain veroa, joka olisi voitu 10 luvun säännösten nojalla vähentää, jos ulkomaalainen olisi ollut toiminnastaan verovelvollinen.

122 a §

Edellä 122 §:ssä tarkoitettulla ulkomaisella elinkeinonharjoittajalla on oikeus saada palautuksena 131 a §:ssä tarkoitettu hankintaan sisältyvä vero, jos tavarain tai palvelun hankinta liittyy ulkomaalaisen ulkomailla harjoittamaan toimintaan, joka olisi oikeuttanut 131 a §:ssä tarkoitettuun palautukseen, jos toimintaa olisi harjoitettu Suomessa.

123 §

Ulkomaisella elinkeinonharjoittajalla, joka ostaa tavarain tai palvelun omissa nimissään toisen lukuun, on oikeus palautukseen vain silloin, kun päämiehellä olisi ollut tämä oikeus, jos hän olisi itse hankkinut tavarain tai palvelun.

oikeus saada palautuksena tavarain tai palvelun hankintaan sisältyvä arvonlisävero, jos hänellä ei ole Suomessa kiinteää toimipaikkaa, josta hän suorittaa liiketoimia, ja jos hän ei harjoita Suomessa liiketoiminnan muodossa muuta tavaroiden ja palvelujen myyntiä kuin:

1) myyntiä, josta ostaja on 8 a tai 9 §:n nojalla verovelvollinen tai jossa ostajana on valtio; ja

2) kuljetuspalvelujen ja niiden liitännäispalvelujen myyntiä, joka on 71, 72 d tai 72 h §:n nojalla verotonta.

Vero palautetaan siltä osin kuin hankinta liittyy ulkomaalaisen:

1) ulkomailla harjoittamaan toimintaan, joka olisi aiheuttanut verovelvollisuuden tai oikeuttanut 131 §:ssä tarkoitettuun palautukseen, jos toimintaa olisi harjoitettu Suomessa; tai

2) Suomessa harjoittamaan 1 momentin 1 tai 2 kohdassa tarkoitettuun myyntiin.

Oikeus palautukseen koskee vain veroa, joka olisi voitu 10 luvun säännösten nojalla vähentää, jos ulkomaalainen olisi ollut toiminnastaan verovelvollinen.

122 a §

Edellä 122 §:n 1 momentissa tarkoitettulla ulkomaisella elinkeinonharjoittajalla on oikeus saada palautuksena 131 a §:ssä tarkoitettu hankintaan sisältyvä vero, jos tavarain tai palvelun hankinta liittyy ulkomaalaisen ulkomailla harjoittamaan toimintaan, joka olisi oikeuttanut 131 a §:ssä tarkoitettuun palautukseen, jos toimintaa olisi harjoitettu Suomessa.

123 §

Palautusoikeuden edellytyksenä on, että elinkeinonharjoittaja on hankkinut tavarain tai palvelut sijoittautumisvaltiossa vähennykseen oikeuttavia liiketoimia varten.

Jos elinkeinonharjoittaja suorittaa sijoittautumisvaltiossa sekä vähennykseen oikeuttavia että vähennykseen oikeuttamattomia liiketoimia, hän saa 122 ja 122 a §:n mukaisesta palautettavasta verosta enintään vä-

hennykseen oikeuttaviin liiketoimiin liittyvän osuuden. Vähennyskelpoinen osuus määritetään toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneen elinkeinonharjoittajan osalta yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä annetun neuvoston direktiivin 2006/112/ETY (arvonlisäverodirektiivi) 173 artiklaan perustuvan sijoittautumisvaltion lainsäädännön mukaisesti.

Sijoittautumisvaltiolla tarkoitetaan valtiota, jossa elinkeinonharjoittajalla on kotipaikka tai kiinteä toimipaikka, josta hän suorittaa liiketoimia.

125 §

Oikeus palautukseen syntyy silloin, kun tavara on toimitettu, palvelu suoritettu tai maahantuotu tavara tullattu.

kumotaan

125 §

126 §

Jos palautushakemus koskee koko kalenterivuotta tai sen loppuosaa, palautusta ei makseta, jos palautettava määrä on alle 25 euroa. Muussa tapauksessa palautusta ei makseta, jos palautettava määrä on alle 200 euroa.

126 §

Jos palautushakemus koskee koko kalenterivuotta tai sen loppuosaa, palautusta ei makseta, jos palautettava määrä on alle 50 euroa. Muussa tapauksessa palautusta ei makseta, jos palautettava määrä on alle 400 euroa.

132 §

Ulkomaalaisella ei ole oikeutta saada 131 tai 131 a §:ssä tarkoitettua palautusta, jos hän on 122 tai 122 a §:n mukaan oikeutettu palautukseen.

132 §

Ulkomaalaisella ei ole oikeutta saada 131 tai 131 a §:ssä tarkoitettua palautusta hankinnasta, *jonka osalta* hän on 122 tai 122 a §:n mukaan oikeutettu palautukseen. *Tätä ei sovelleta, jos Suomessa 71, 72 d tai 72 h §:n nojalla verotonta kuljetuspalvelujen ja niiden liitännäispalvelujen myyntiä harjoittava ulkomaalainen merkitään tästä toiminnastaan Suomessa arvonlisäverovelvollisten rekisteriin. Tällöin hän on oikeutettu vain 131 tai 131 a §:n mukaiseen palautukseen.*

Veron palauttaminen eräille ulkomaisille elinkeinonharjoittajille

Yhteisöön sijoittautumattomat elinkeinonharjoittajat

150 §

Edellä 122 ja 122 a §:ssä tarkoitettua palautusta on haettava kirjallisesti Uudenmaan verovirastolta.

150 §

Yhteisöön sijoittautumattoman elinkeinonharjoittajan on haettava 122 ja 122 a §:ssä tarkoitettua palautusta kirjallisesti Verohallinnolta.

Yhteisöön sijoittautumattomalla elinkeinonharjoittajalla tarkoitetaan elinkeinonharjoittajaa, joka on sijoittautunut yhteisöön.

Palautushakemuksen tulee koskea ajanjaksoa, joka on vähintään kolmen peräkkäisen samaan kalenterivuoteen kuuluvan kalenterikuukauden ja enintään kalenterivuoden mittainen. Hakemus voidaan kuitenkin tehdä kolmea kuukautta lyhyemmältä ajanjaksolta, jos hakemus koskee kalenterivuoden loppuosaa.

Edellä 2 momentissa tarkoitettu hakemus voi koskea myös sellaisia hankintoihin sisältyneitä veroja, joiden palautukseen oikeus on syntynyt aikaisemmin saman kalenterivuoden aikana, mutta joita ei ole sisällytetty aikaisempiin hakemuksiin.

Hakemus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, johon kuuluvaa ajanjaksoa hakemus koskee.

151 §

Palautushakemus on tehtävä verohallituksen vahvistamalla lomakkeella suomen tai ruotsin kielellä.

Verohallitus antaa tarkemmat määräykset hakemuksessa annettavista tiedoista ja hakemukseen liitettävistä asiakirjoista.

152 §

Palautus maksetaan hakijan ilmoittamalle Suomessa sijaitsevan pankin posti- tai pankkisiirtotilille *taikka postisiirron tililtäottona*. Palautus voidaan hakijan pyynnöstä maksaa toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevaan pankkiin, jolloin palautuksen maksamisesta aiheutuneet pankkikulut peritään hakijalta. Palautukselle ei makseta korkoa.

Lääninveroviraston on palautettava hakijan palautushakemukseen liittämät 151 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettut alkuperäiset

joittajaa, jolla ei ole Yhteisön alueella kotipaikkaa tai kiinteää toimipaikkaa, josta hän suorittaa liiketoimia.

Palautushakemuksen on koskettava ajanjaksoa, joka on vähintään kolmen peräkkäisen samaan kalenterivuoteen kuuluvan kalenterikuukauden ja enintään kalenterivuoden mittainen. Hakemus voidaan kuitenkin tehdä kolmea kuukautta lyhyemmältä ajanjaksolta, jos hakemus koskee kalenterivuoden loppuosaa.

Hankintaan sisältyvä vero kohdistetaan sille hakemusjaksolle, jonka aikana:

1) *velvollisuus suorittaa vero kyseisestä myynnistä on 15 §:n 1 momentin 1 tai 2 kohdan nojalla syntynyt taikka tavarasta tai palvelusta on laskutettu, sen mukaan, kumpi tapahtuu viimeksi; tai*

2) *maahan tuotu tavara on tullattu.*

Hakemus voi koskea myös sellaisten tavaroiden ja palvelujen laskutettua ostoa ja sellaisten tavaroiden maahantuontia, jotka on toimitettu, suoritettu tai tullattu saman kalenterivuoden aikana, jos ostoa tai tuontia ei ole sisällytetty aikaisempiin hakemuksiin.

Hakemus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, johon kuuluvaa ajanjaksoa hakemus koskee.

151 §

Palautushakemus on tehtävä *Verohallinnon* vahvistamalla lomakkeella suomen, ruotsin tai *englannin* kielellä.

Verohallinto antaa tarkemmat määräykset hakemuksessa annettavista tiedoista ja hakemukseen liitettävistä asiakirjoista.

152 §

Palautus maksetaan *euromääräisenä* hakijan ilmoittamalle Suomessa sijaitsevan pankin *tilille*. Palautus voidaan hakijan pyynnöstä maksaa toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevaan pankkiin, jolloin *hakija vastaa ulkomaisen pankin perimistä* palautuksen maksamisesta aiheutuneista kuluista. Palautukselle ei makseta korkoa.

Verohallinnon on palautettava hakijan palautushakemukseen liittämät 151 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettut alkuperäiset

asiakirjat viivytyksettä.

asiakirjat viivytyksettä.

Toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneet elinkeinonharjoittajat

156 a §

Toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneen elinkeinonharjoittajan on haettava 122 ja 122 a §:ssä tarkoitettua palautusta sähköisesti Verohallinnolta toimittamalla hakemus sijoittautumisjäsenvaltiolle tämän perustaman sähköisen tietojärjestelmän kautta.

Toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneella elinkeinonharjoittajalla tarkoitetaan elinkeinonharjoittajaa, jolla on muussa jäsenvaltiossa kuin Suomessa kotipaikka tai kiinteä toimipaikka, josta hän suorittaa liiketoimia.

156 b §

Palautushakemuksen on koskettava ajanjaksoa, joka on vähintään kolmen peräkkäisen samaan kalenterivuoteen kuuluvan kalenterikuukauden ja enintään kalenterivuoden mittainen. Hakemus voidaan kuitenkin tehdä kolmea kuukautta lyhyemmältä ajanjaksolta, jos hakemus koskee kalenterivuoden loppuosaa.

Hankintaan sisältyvä vero kohdistetaan sille hakemusjaksolle, jonka aikana:

1) velvollisuus suorittaa vero kyseisestä myynnistä on 15 §:n 1 momentin 1 tai 2 kohdan nojalla syntynyt taikka tavarasta tai palvelusta on laskutettu, sen mukaan, kumpi tapahtuu viimeksi; tai

2) maahan tuotu tavara on tullattu.

Hakemus voi koskea myös sellaisten tavaroiden ja palvelujen laskutettua ostoa ja sellaisten tavaroiden maahantuontia, jotka on toimitettu, suoritettu tai tullattu saman kalenterivuoden aikana, jos ostoa tai tuontia ei ole sisällytetty aikaisempiin hakemuksiin.

Hakemus on tehtävä yhdeksän kuukauden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, johon kuuluvaa ajanjaksoa hakemus koskee.

156 c §

Palautushakemus on tehtävä suomen, ruotsin tai englannin kielellä.

Hakemukseen on liitettävä sähköinen jäl-

jennös sellaisista laskuista ja tuontiasiakirjoista, joiden veron peruste on vähintään 1 000 euroa.

Verohallinto antaa tarkemmat määräykset hakemuksessa annettavista tiedoista ja tietojen antotavasta sekä hakemukseen liitettävistä asiakirjoista. Hakemus katsotaan tehdyksi ainoastaan siinä tapauksessa, että hakija on antanut kaikki Verohallinnon määräyksessä edellytetyt tiedot.

156 d §

Jos 123 §:n 2 momentissa tarkoitettua sijoittautumisjäsenvaltiossa sovellettavaa vähennyskelpoista osuutta tarkistetaan palautushakemuksen toimittamisen jälkeen arvonalisäverodirektiivin 175 artiklan mukaisesti, elinkeinonharjoittajan on ilmoitettava tarkistajalle vähennyskelpoinen osuus palautusajanjaksoa seuraavan kalenterivuoden aikana sijoittautumisjäsenvaltion perustaman sähköisen tietojärjestelmän kautta.

Verohallinto antaa tarkemmat määräykset korjausilmoituksessa annettavista tiedoista.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun vähennyskelpoisen osuuden tarkistuksen johdosta liikaa palautettu tai palauttamatta jäänyt määrä voidaan ottaa huomioon palautusjaksoa seuraavan kalenterivuoden aikana tehdyn palautushakemuksen perusteella palautettavan määrän alentamisena tai korottamisena.

156 e §

Verohallinto ilmoittaa hakijalle viipymättä sähköisesti sen päivän, jona se vastaanotti hakemuksen sijoittautumisjäsenvaltiolta.

Palautusta koskeva päätös on lähetettävä hakijalle neljän kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta, jos lisätietoja ei pyydetä.

156 f §

Jos Verohallinnolla ei ole kaikkia asian ratkaisemiseksi tarvittavia tietoja, sen on pyydettävä lisätietoja neljän kuukauden kuluessa siitä, kun se vastaanotti hakemuksen. Tarvittaessa voidaan pyytää vielä täydentäviä lisätietoja.

Jos Verohallinnolla on perusteltuja epäily-

jä palautushakemuksen oikeellisuudesta, lisätietona voidaan myös pyytää hakijaa toimittamaan lasku tai tuontiasiakirja.

Pyydetyt tiedot on toimitettava Verohallinnolle kuukauden kuluessa pyynnön vastaanottopäivästä.

156 g §

Jos Verohallinto on pyytänyt lisätietoja, sen on lähetettävä palautusta koskeva päätös hakijalle kahden kuukauden kuluessa tietojen saamisesta tai, jos tietoja ei ole saatu, kahden kuukauden kuluessa lisätietojen antamiselle asetetun määräajan päättymisestä. Palautusta koskevan päätöksen määräaika on kuitenkin aina vähintään kuusi kuukautta siitä, kun Verohallinto vastaanotti hakemuksen.

Jos Verohallinto on pyytänyt täydentäviä lisätietoja, palautusta koskeva päätös on lähetettävä hakijalle kahdeksan kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta.

156 h §

Palautus maksetaan 10 työpäivän kuluessa 156 e tai 156 g §:ssä tarkoitetun määräajan päättymisestä.

Palautus maksetaan euromääräisenä hakijan ilmoittamalle Suomessa sijaitsevan pankin tilille. Palautus voidaan hakijan pyynnöstä maksaa toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevaan pankkiin, jolloin hakija vastaa ulkomaisen pankin perimistä palautuksen maksamisesta aiheutuneista kuluista.

156 i §

Jos palautus maksetaan 156 h §:n 1 momentissa säädetyn määräajan jälkeen, palautukselle maksetaan veronkantolain (609/2005) 22 §:ssä säädetty korko. Korko lasketaan sitä päivää, jolloin palautus olisi 156 h §:n 1 momentin mukaan tullut viimeistään maksaa, seuraavasta päivästä palautuksen tosiasialliseen maksupäivään saakka.

Korkoa ei makseta, jos hakija ei ole toimitanut pyydettyjä lisätietoja tai täydentäviä lisätietoja määräajassa.

156 j §

Liikaa palautetun määrän takaisinperimiseen ja veron korottamiseen sovelletaan, mitä 153 ja 154 §:ssä säädetään.

156 k §

Ilmoitus palautushakemuksen vastaanottoajankohdasta lähetetään hakijalle sähköisenä viestinä hänen ilmoittamaansa osoitteeseen. Myös palautusta tai palautuksen takaisinperimistä koskevat lisätietopyynnöt lähetetään sähköisenä viestinä, ellei 2 momentin taikka asianomaisen yksityisyyden suojaamisen, muun erityisen suojan tai suojelun tarpeen tai oikeuksien turvaamisen johdosta pyyntöä ole lähetettävä postitse kirjeellä. Ilmoitus ja lisätietopyynnöt voidaan vaihtoehtoisesti lähettää hakijalle sähköisesti hakijan sijoittautumisjäsenvaltion perustaman sähköisen tietojärjestelmän kautta sijoittautumisjäsenvaltion virka-apua käyttäen.

Jos lisätietoja pyydetään viranomaiselta tai muulta henkilöltä kuin hakijalta, pyyntö tehdään sähköisesti vain, jos sähköinen menettely on pyynnön vastaanottajalle mahdollista.

Palautusta tai palautuksen takaisinperimistä koskevat päätökset voidaan antaa tiedoksi lähettämällä ne postitse kirjeellä hakijan ilmoittamaan osoitteeseen. Päätökset voidaan myös lähettää hakijalle sähköisesti hakijan sijoittautumisjäsenvaltion perustaman sähköisen tietojärjestelmän kautta sijoittautumisjäsenvaltion virka-apua käyttäen.

Asianomaisen katsotaan saaneen postitse kirjeellä lähetetyn asiakirjan tiedoksi, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun asiakirja on annettu postin kuljettavaksi.

156 l §

Palautukseen ja 156 j §:n nojalla maksuunpantuun määrään sovelletaan muutoin, mitä arvonlisäverosta tämän lain II osassa sekä muussa laissa säädetään.

Jäljempänä 192 ja 193 §:ssä tarkoitettu kolmen vuoden määräaika lasketaan sen kalenterivuoden päättymisestä, johon kuuluvaa ajanjaksoa tässä luvussa tarkoitettu päätös koskee.

15 a luku

Toisiin jäsenvaltioihin tehtävät palautushakemukset

156 m §

Suomeen sijoittautuneen elinkeinonharjoittajan, joka hakee 122 tai 122 a §:ssä tarkoitettua arvonlisäveron palautusta vastaavaa palautusta toisesta jäsenvaltiosta, on toimitettava palautushakemus Suomen Verohallinnolle sen perustaman sähköisen tietojärjestelmän kautta. Hakemus katsotaan tehdyksi ainoastaan siinä tapauksessa, että hakija on antanut kaikki sen jäsenvaltion, josta palautusta haetaan, arvonlisäverodirektiivin 8, 9 ja 11 artiklan perusteella edellyttämät tiedot.

Verohallinto toimittaa hakijalle viipymättä sähköisen vastaanottotodistuksen sähköisen tietojärjestelmän kautta.

Verohallinto ei toimita palautushakemusta sille jäsenvaltiolle, josta palautusta haetaan, jos hakija ei ole palautusajanjakson aikana ollut merkittynä arvonlisäverovelvollisten rekisteriin.

Edellä 3 momentissa tarkoitettu päätös olla toimittamatta hakemusta voidaan antaa tiedoksi lähettämällä se postitse kirjeellä hakijan ilmoittamaan osoitteeseen. Asianomaisen katsotaan saaneen asiasta tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun asiakirja on annettu postin kuljetettavaksi. Tämän lisäksi päätöksestä ilmoitetaan viipymättä sähköisesti tietojärjestelmän kautta.

Muutoksenhakuun 3 momentissa tarkoitettua päätöksestä sovelletaan, mitä 21 luvussa säädetään muutoksenhausta ennakkoratkaisua koskevasta päätöksestä.

157 §

157 §

Verohallinto vastaanottaa ja toimittaa edelleen 156 m §:ssä tarkoitettut toisille jäsenvaltioille tehtävät palautushakemukset perustamansa sähköisen tietojärjestelmän kautta ja suorittaa muut hakemusten edelleen toimittamiseen liittyvät tehtävät.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .*

*Ennen tämän lain voimaantuloa tehtyihin
palautushakemuksiin sovelletaan tämän voi-
maan tullessa voimassa olleita säännöksiä.*

*Edellä lain 70 §:n 1 momentin 6—8 kohtaa
ja 71 §:n 3 ja 4 kohtaa ei sovelleta ennen tä-
män lain voimaantuloa toimitettuihin tava-
roihiin ja suoritettuihin palveluihin.*
